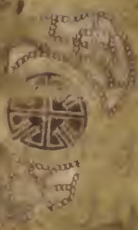

0 cm.
Righe Tip.
EL. (055) 607483
137 FIRENZE/V.le

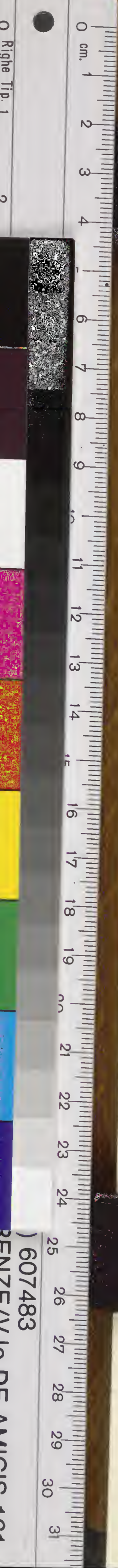

TEL. (055) 607483

melbnea

Evangelium secundum Matth.

filii abracham; abracham autem
genuit isac; isac autem genuit ia
cob; iacob autem genuit iudam et
fratres eius; iudas autem genuit
phares et zaram de thamar; f[ha]
res autem esrom; esrom autem
genuit aram; aras autem genuit
aminadab; aminadab autem ge
nuit nason; nason autem genuit
salmon; salmon autem genuit
booz de rachab; booz autem genuit
obeth ex ruth; obeth autem genu
it iesse; iesse autem genuit dauid
regem; dauid autem genuit sa
lamonem ex ea quae fuit uriae
salamonem autem genuit robu... iis;

genuit

Robuas autem genuit abiud.;
abiud autem genuit assaph;
assaph autem genuit iosafad;
Iosafat autem genuit ioram;
Ioras autem genuit oziam;
Ozian autem genuit iotham;
Iotham autem genuit achaz·
Achaz autem genuit ezechiam;
Ezechias autem genuit mannes;
Mannasses autem genuit amos
Amos autem genuit iosiam.
Iosias autem genuit iechoniam
[illegible] Et fra
tres eius·in transmigrationem
babilonis; Et post transmigrati
onem babiloniae· iechonias

autem genuit salathiel ;
Salathiel autem genuit zoro
babel ; zorobabel autem genu
it abiud ; Abiud autem genuit
eliachim ; Eliachim autem ge
nuit azor ; Azor autem genuit
sadoc ; Sadoc autem genuit
achim ; Achim autem genuit
eliud . Eliud autem genuit
eliazar ; Eleazar autem ge
nuit matthan ; Matthan autē
genuit iacob ; Iacob autem
genuit ioseph uirum mariae ;
de qua natus est ihs qui
uocatur xps ; Omnes ergo
generationes ab abracham

[illegible]
[illegible]

Disponsata mater eius maria ioseph
ante quam conuenirent inuenta est
in utero habens de spu sco· Joseph
autem uir eius cum esset homo ius
tus et nolet eam traducere uoluit oc
culte dimittere eam; haec autem eo co
gitante ecce angelus dni in somnis ap
paruit ei dicens· Joseph fili dauid noli
timere accipere mariam coniugem tuam
quod enim ex ea nasceretur de spu sco est
pariet autem filium et uocabis nomen
eius ihm; ipse enim saluum faciet po
pulum suum a peccatis eorum; hoc h
totum factum est· ut adimpleretur
quod dictum est a dno· per esaiam pro
fetam dicentem; ecce in utero habe
bit et pariet filium· et uocabunt
nomen eius emanuel quod est inter
praetatum nobiscum ds; exsurgens
autem ioseph a somno fecit sicut prae

†surc[illegible]†

+ cenetici + 7
+ hedonoie

ciperat ei angelus dni et accepit coniu
gem suam, et non cognoscebat eam do
nec peperit filium suum primogenitu
et uocauit nomen eius ihm / iudaeae in
II Cum ergo natus esset ihs in bethlem
dibus herodis regis ecce magi ab ori
ente uenerunt hierusolimam dicentes;
ubi est qui natus est rex iudeorum? ui
dimus enim stellam eius in oriente et
uenimus adorare eum; audiens autem
herodes rex turbatus est et omnes hi
erusolima cum eo; et congregatis om
nes principes sacerdotum et scribas
populi sciscitabatur ab eis ubi xps
nasceretur; at illi dixerunt in bethlem
iudaeae; sic enim scriptum per profetam;
et tu bethlem terra iuda nequaquam
minima es in principibus iuda; ex te
enim exiet dux qui reget populum meu
israhel; tunc herodis clam uocatis

magis diligenter didicit ab eis tempus
stellae quae apparuit eis; Et mittens
illos in bethlem. dixit ite interrogate
diligenter de puero; Et cum inueneritis eū
renuntiate mihi ut ego ueniens adorem
eum; qui cum audissent regem abierunt;
Et ecce stella quam uiderant in orien
te ante cedebat eos usque dum ueniens
staret supra ubi erat puer; Uidentes
autem stellam gauisi sunt gaudio mag
no ualde; Et intrantes domum inue
nerunt puerum cum maria matre
eius; Et procedentes adorauerunt eum;
Et apertis thesauris suis obtulerunt
ei munera; aurum tus et mirram; Et re
sponso accepto in somnis ne redirent
ad herodem. sed per aliam uiam reges
si sunt in regionem suam; qui cum re
cessissent ecce angelus dni apparuit
in somnis ioseph dicens; surge et acci

pe puerum et matrem eius et fuge in
aegeptum; et esto ibi usquedum dicam
tibi; futurum est enim ut herodis quae
rat puerum istum ad perdendum; qui
consurgens accepit puerum et matrem
nocte; et secessit in aegyptum et erat ibi
usque ad obitum herodis; ut adimplere
tur quod dictum est per profetam dicen
tem; Exegipto uocaui filium meum; tunc
herodes uidens quoniam delussus
esset a magis iratus est ualde; et mit
tens occidit omnes pueros qui erant
in bethlem et in omnibus finibus eius
a bimatu et infra secundum tempus
quod exquisierat a magis; tunc adimple
tum est quod dictum est per hieremiam
profetam dicentem; uox in rama audi
ta est ploratus et ululatus multus rac
cheal plorans filios suos; et noluit con
sulari quia non sunt; defuncto autem

herode ecce apparuit angelus dni in
somnis ioseph inaegipto dicens; surge
et accipe puerum et matrem eius et uade
in terram israhel. Defuncti sunt
enim qui querebant animam pueri. qui
consurgens accipit puerum et matrem
eius et uenit in terram israhel; audiens
autem quod archelaus regnaret in iudea
pro herodo patre suo timuit illuc ire;
et admonitus in somnis secessit in par
tes galilae; et ueniens habitauit in ciui
tate quae uocatur nazareth. ut adim
pleretur quod dictum est per profetas.
quoniam nazareus uocabitur. / bap as
III In diebus autem illis uenit iohannes
ta praedicans in deserto iudeae di
cens; penitentiam agite adpropinqua
b uit enim regnum caelorum; hic est
enim qui dictus est per essaiam pro
fetam dicentem; Uox clamantis in de

serto· parate uiam dn̄i rectas faci
te semitas eius; Ipse autem iohannes ha
bebat uestimentum de pilis camello
rum· et zonam pellicam circa lumbos
suos; esca autem eius erat locustae et
mel siluestrae; Tunc exiebat ad eum hie
rusolima· et omnis iudea et omnis re
gio iordanen· et baptizabantur in ior
dane abeo· confitentes peccata sua;
Uidens autem multos fariseorum et
sadducaeorum uenientes ad baptismū
suum· dixit eis; progenies uiperarum
quis demonstrauit uobis fugere a futu
ra ira; facite ergo fructum dignum peni
tentiae· et ne uelitis dicere intra uos
patrem abemus abracham; dico enim
uobis· quia potest ds̄ ex lapidibus istis
suscitare filios abrachae; iam enim se
curis ad radices arborum possita est;
omnis arbor quae non facit fructum

bonum. excidetur et inignem mittetur;
ego quidem baptizo inaqua inpaeniten
tiae qui autem postme uenturus est for
tior me est cuius nonsum dignus calci
amenta portare ipse uos baptizabit
inspu sco et igni; cuius uentilabrum in
manu sua et mundabit aream suam;
et congregabit triticum suum inhorreum.
paleas autem conburet igni inextingui
bili: Tunc uenit ihs agalilea iniorda
nen adiohannem ut baptizaretur abeo;
iohannes autem prohibebat eum dicens;
ego ate debeo baptizari et tu uenis
adme? respondens ihs dixit ei; sine
modo sic enim decet nos inplere om
nem iustitiam; baptizatus autem ihs
confestim ascendit deaqua et ecce aper
ti sunt ei caeli et uidit spm di discenden
tem decaelo sicut columbam uenientem
super se; & ecce uox decaelis dicens; hic est

& tetigit eos dixitque eis surgite &
nolite timere levantes autem oculos
suos neminem viderunt nisi solum
ihm & discendentibus illis de monte prae
cipit eis ihs dicens nemini dixeritis vi
sionem donec filius hominis a mortuis re
surgat & interrogaverunt eum dis
cipuli dicentes quid ergo scribae dicunt
quod heliam oportet primum venire
at ille respondens ait eis helias iam
venit & non cognoverunt eum sed fece
runt in eo quaecumque voluerunt
sic & filius hominis passurus est
ab eis tunc intellexerunt discipuli
quia de iohanne babtista dixisset eis.
& cum venisset ad turbas accessit ad
eum homo genibus provolutus ante
eum dicens dne misserere filio meo
quia lunaticus est & male patitur
nam saepe cadit in ignem & crebro in

ecquam & obtuli eum discipulis tuis
& non potuerunt curare responde
ns ihs ait o generatio incredula &
peruersa quousque ero uobis cum
usquequo patiar uos adferte illū
ad me & increpauit eum ihs & exiit
ab eo demonium & curatus est puer
ex illa hora· Tunc accesserunt dis
cipuli ad ihm in secreto & dixerunt qua
re nos non potuimus iecere illum di
cit illis propter incredulitatem uestrā·
Amen quippe dico uobis si habu
eritis fidem sicut granum sinapis di
cetis monti huic transi hinc illuc &
transibit & nihil inpossibile erit uo
bis hoc autem genus non eicitur nisi
per orationem & ieiunium· Conuocan
tibus autem eis in galilea dixit eis ihs
filius hominis tradendus est in ma
nus hominum & occident eum & ter

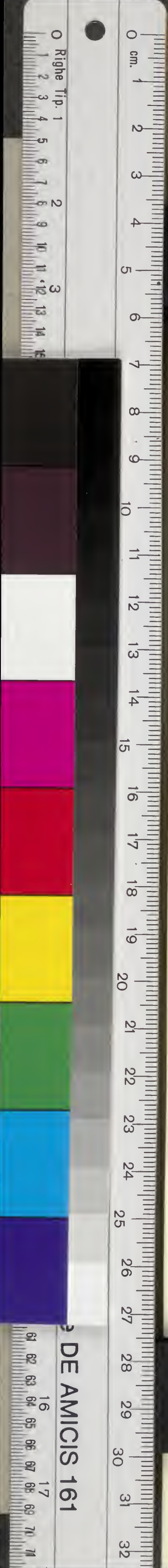
tio die resurget & contristati sunt uehe
menter :· Et cum uenissent capharnaum
accesserunt qui didragma accipieba
nt ad petrum & dixerunt magister ues
ter non soluit didragma ait autem &
cum intrasset in domum praeuenit
eum ihs dicens quid tibi uidetur simon
reges terrae a quibus accipiunt tribu
tum uel censum a filis suis an ab ale
nis dicente autem illo ab alienis dixit
illi ihs ergo liberi sunt fili ut autem n̄
scandalizemus eos uade ad mare
& mitte hamum & eum piscem qui pri
mus ascenderit tolle & aperto ore eius
inuenies ibi staterem illum sumens
XVIII da eis pro me & te :· In illa hora acces
serunt discipuli ad ihm dicentes quis
putas maior est in regno caelorum
& aduocans ihs paruulum statuit
eum in medio eorum & dixit amen dico

uobis nisi conuersi fueritis Et efficia
mini sicut paruuli non intrabitis in
regnum caelorum qui cum que ergo
humiliauerit se sicut paruulus iste hic
est maior in regno caelorum Et qui
susceperit unum paruulum talem
in nomine meo me suscipit. Quiau
tem scandalizauerit de pusillis is
tis qui in me credunt expedit ei ut
suspendatur mola asinaria in col
lo eius Et demergatur in profundum
maris uae autem mundo huic ab
scandalis necesse est enim uenire
scandala uerum tamen uae homini
illi per quem scandalum uenit/
Si autem manus tua uel pes tuus scan
dalizat te abscide eum Et proiece abs te
bonum tibi est ad uitam ingredi debi
lem clodum quam duas manus uel
duos pedes habentem mitti in gehennae

ternum & si oculus tuus scandali
zat te erue eum & proice abs te bo
num tibi est uno oculo ad uitam in
trare quam duos oculos habentem
mitti in gechennam ignis· Uidete ne
contemnatis unum ex his pusillis
qui credunt in me dico enim uobis
quia angeli eorum in caelis semper
uident faciem patris mei qui in cae
lis est uenit enim filius hominis sal
uare quod perierat· Quid uobis ui
detur si fuerint alicui centum oues
& errauerit una ex eis nonne relin
quet nonagenta nouem in montibus
& uadet quaerere eam quae errauit &
si contigerit ut inueniat eam amen dico
uobis quia gaudebit super eam ma
gis quam super nonagenta nouem quae
non errauerunt sic non est uoluntas
ante patrem uestrum qui in caelis

est ut pereat unus de pusillis istis
Si autem peccauerit in te frater tuus ua
de et corripe eum inter te et ipsum solu(m)
si te audierit lucratus eris fratrem tuu(m)
Si autem non te audierit adhibe tecum
adhuc unum uel duos ut in ore duoru(m)
uel triu(m) testium stet omne uerbum
quod si non audierit eos dic aecclesiae
si autem aecclesiam non audierit sit
tibi sicut ethinicus et publicanus ligaue
Amen dico uobis quaecumque al
ritis super terram erunt ligata et in cae
lo et quaecumque solueritis super
terram erunt soluta et in caelis Ite
rum dico uobis quia si duo ex uobis
consenserint super terram de omni re
quaecumque petierint fiet illis a
patre meo qui in caelis est ubi enim
sunt duo uel tres congregati in nomi
ne meo ibi sum in medio eorum

Tunc accedens petrus ad eum dixit
dne quotiens in me peccauit frater
meus & demittam ei usque septies di
cit illi ihs non dico tibi usque septuagies
& septies. Ideo adsimilatum est regnū
caelorum homini regi qui uoluit ratio
nem ponere cum seruis suis & cum
coepisset rationem ponere oblatus est
ei unus qui debebat decem milia talen
ta cum autem non haberet unde rederet
iussit eum dns uenumdari & uxorem eius
& filios & omnia quae habebat & red
di debitum. procedens autem seruus
ille rogabat eum dicens patientiam
habe in me dne & omnia reddam tibi
misertus est dns serui illius dimissit
eum & debitum dimissit ei egresus autē
ille seruus inuenit unum de conser
uis suis qui debebat ei centum dena
rios & tenens soffocabat eum dicens

Redde quod debes & procedens conser
uus eius rogabat eum dicens patien
tiam habe in me & omnia reddam tibi il
le autem noluit sed abiit & misit eum
in carcerem donec redderet debitum. ui
dentes autem conserui eius quae fieba
nt contristati sunt ualde & uenerunt
& narrauerunt dno suo omnia quae
facta fuerant tunc uocauit illum dns
suus & ait illi serue nequam omne debi
tum dimisi tibi quoniam rogasti me
nonne ergo oportuit & te misereri con
serui tui sicut & ego tui misertus sum &
iratus dns eius tradidit eum tortorib:
quoadusque redderet uniuersum de
bitum sic & pater meus caelestis faciet
uobis si non remiseritis unusquisque
fratri suo de cordibus uestris / sermo
xix Et factum est cum consummasset ihs
nes istos migrauit a galilea & uenit in

fines iudeae trans iordanen et sequ
tae sunt eum turbae multae et cura
uit eos ibi et accesserunt ad eum fa
risaei temptantes eum et dicentes si licet
homini dimittere uxorem suam qua
cumque ex causa qui respondens ait
eis non legistis quia qui fecit ab initio
masculum et feminam fecit eos et dixit
propter hoc demittet homo patrem et
matrem et adherebit uxori suae et erunt
duo in carne una itaque iam non sunt
duo sed una caro quod ergo ds iun
xit homo non separet dicunt ei quid
ergo moises mandauit dari libellum re
pudii et demittere ait illis quoniam
moyses ad duritiam cordis uestri per
misit uobis demittere uxores uestras
ab initio autem non sic fuit Dico autem
uobis quia quicumque dimiserit uxo
rem suam nisi ob fornicationem et ali

liam duxerit mechatur Et qui dimissam
duxerit mechatur [D]icunt ei discipuli
eius si ita est causa hominis cum uxo
re non expedit nubere qui dixit non
omnes capiunt uerbum istud sed
quibus datum est sunt enim eunu
chi qui de matris utero nati sunt Et su
nt eunuchi qui facti sunt ab hominib;
Et sunt eunuchi qui se ipsos eunuc
hauerunt propter regnum caelorum
qui potest capere capiat Tunc obla
ti sunt ei paruuli ut manus eis inpone
ret discipuli autem increpabant eis
ihs uero ait eis sinite paruulos Et
nolite eos prohibere ad me uenire ta
lium enim est regnum caelorum Et cum
inpossuisset eis manus abiit inde
Et ecce unus accedens ait illi magis
ter bone quid boni faciam ut habe
am uitam aeternam qui dixit ei quid

me interrogas de bono unus est bo
nus ds si autem uis ingredi ad uitam
serua mandata dicit illi quae ihs au
tem dixit non homicidium facies non
adulterabis non facies furtum non
falsum testimonium dices honora
patrem et matrem et diliges proxi
mum tuum sicut te ipsum dicit ei adu
lescens omnia haec custodiui quid
adhuc mihi deest. Ait illi ihs si uis
perfectus esse uade et uende omnia
quae habes et da pauperibus et habe
bis thesaurum in caelo et ueni seque
re me. Cum audisset autem adoles
cens uerbum abiit tristis erat enim
habens multas possessiones ihs
autem dixit discipulis suis amen
dico uobis quia diues difficile intra
bit in regnum caelorum et iterum di
co uobis facilius est camellum

per foramen acus transire quam di
uitem intrare in regnum caelorum :
auditis autem his discipuli mirabantur
et timebant ualde dicentes quis ergo po
terit saluus esse : Aspiciens autem
ihs dixit illis apud homines hoc inpos
sibile est apud dm̄ autem omnia pos
sibilia sunt tunc respondens petrus
dixit ei ecce nos reliquimus omnia
et secuti sumus te quid erit nobis : /bis
Ihs autem dixit illis amen dico uo
quod uos qui secuti estis me in gene
ratione cum sederit filius hominis
in sede maiestatis suae : sedebitis et
uos super sedes duodecim iudican
tes xii tribus israhel : Et omnis qui
liquerit domum uel fratres aut
sorores aut patrem aut matrem
aut uxores aut filios aut agros
propter nomen meum centuplum

accipet et uitam aeternam posse-
debit. Multi autem erunt primi
xx nouissimi et nouissimi primi. Simi
le est regnum caelorum homini pa
tri familias qui exiit primo mane con
ducere operarios in uineam suam con
uentione autem facto cum operariis
ex denario diurno misit eos in uineam
suam et egresus circa horam tertiam
uidit alios stantes in foro otiosos et
illis dixit ite et uos in uineam meam
et quod iustum fuerit dabo uobis illi
autem abierunt iterum autem exiit cir
ca sextam et nonam horam et fecit si
militer inuenit alios stantes et dicit il
lis quid hic statis tota die circa unde
cimam uero exiit et in otiosi dicunt quia
nemo nos conduxit dicit illis ite et uos
in uineam meam cum sero autem fac
sset dicit dñs uineae procura

suo uoca operarios et redde
illis mercedem incipiens a nouissi
mis usque ad primos cum uenissent
ergo qui circa undecimam horam
uenerant acceperunt singulos dena
rios uenientes autem et primi arbi
trati sunt quod plus essent ac
cepturi acceperunt autem et ipsi singulos dena
rios et accipientes murmurabant
aduersus patrem familias dicentes
hi nouissimi una hora fecerunt et pa
res illos nobis fecisti qui por
tauimus pondus diei et aestus
at ille respondens uni eorum dixit
amice non facio tibi iniuriam non
ne ex denario conuenisti mecum
tolle quod tuum est et uade uolo
autem et huic nouissimo dare sicut
et tibi aut non licet mihi quod uo
lo facere an oculus tuus

[illegible] quam e [illegible]
[illegible] primi [illegible]
simi multi sunt [illegible] pauci [illegible]
[illegible] electi. Et ascendens ihs hieru-
solimam adsumpsit [illegible]
[illegible] Ecce ascendimus
[illegible]solimam et filius hominis trad[illegible]
principibus sacerdotum et scribis
et condemnabunt eum morte et tradent
eum gentibus ad deludendum et fla-
gellandum et crucifigendum et tertia die
resurget. Tunc accessit ad eum mater
filiorum zebedei cum filiis suis adorans
et petens aliquid ab eo qui dixit ei quid
uis [illegible] dic ut sedeant hi duo filii mei
unus ad dexteram tuam et unus ad sinis-
tram in regno tuo. Respondens
autem ihs dixit [illegible]
[illegible] bibere [illegible]
[illegible]

meam quidem bibeas sedere autem ad
dexteram meam aut ad sinistram non
est meum dare uobis sed quibus pa
ratum est a patre meo :· Et audientes
illi decem indignati sunt de duobus fra
tribus ihs autem uocabit eos ad se et
ait scitis quia gentium principes domi
nantur eorum et qui maiores sunt po
testatem exercent in eos non ita erit in
ter uos sed qui cum que uoluerit in
ter uos maior fieri sit uester minis
ter et qui uoluerit inter uos primus es
se erit uester seruus :· Sicut filius ho
minis non uenit ministrari sed minis
trare et dare animam suam redem
ptionem pro multis :· Et egredientibus
eis ab hiericho secutaest eum turba
multa et ecce duo caeci sedentes secus
uiam audierunt quia ihs transiret
et clamauerunt dicentes dne miserere

re nostri fili dauid turba autem in
crepabat eos ut tacerent at illi ma
gis clamabant dicentes dne misere
re nostri fili dauid et stetit ihs et uo
cauit eos et ait quid uultis ut faciam
uobis dicunt illi dne ut aperian
tur oculi nostri misertus autem
eorum ihs tetigit oculos eorum et
confestim uiderunt et secuti sunt eum
xvi Et cum adpropinquassent hieruso
limis et uenissent bethfage ad mon
tem oliueti tunc ihs missit duos de dis
cipulis dicens eis ite in castellum quod
contra uos est et statim inuenietis assi
nam alligatam et pullum cum ea sol
uite et adducite mihi et si quis uobis
aliquid dixerit dicite quia dns his opus
habet et confestim dimittet eos quod
hoc autem factum est ut impleretur
dictum est per profetam dicentem

dicite filiae sion ecce rex tuus uenit
tibi mansuetus et sedens super assinā
et pullum filium subiugalis. Euntes
autem discipuli fecerunt sic ut praeci
pit ihs illis et adduxerunt assinam et
pullum et inposuerunt eis uestimenta
sua et eum super sedere fecerunt plurima
autem turba strauerunt uestimenta sua
in uia alii autem cedebant ramos de arbo
ribus et sternebant in uia. Turbae autē
quae praecedebant et quae sequebant
clamabant dicentes osanna filii dauid
benedictus qui uenturus est in nomine
dni ossanna in altissimis / ta est uniuer
Et cum intrasset hierusolimis commo
sa ciuitas dicens quis est hic populi au
tem dicebant hic est ihs profeta anaza
reth galileae. Et intrauit ihs in templ
um di et iecebat omnes uendentes et em
entes in templo et mensas nummulario

rum et cathedras uendentium colum
bas euerat et dicit eis scriptum est do
mus mea domus orationis uocabitur
uos autem fecistis illam speloncam la
tronum· Et accesserunt ad eum ceci et
claudi in templo et sanauit eos· Uiden
tes autem principes sacerdotum et
scribae mirabilia quae fecit et pue
ros clamantes in templo et dicentes os
sanna filio dauid indignati sunt et dix
erunt ei audis quid isti dicunt ihs autē
dicit eis utique numquam legistis quia
ex ore infantium et lactantium perficis
ti laudem· Et relictis illis abiit foras
extra ciuitatem in bethaniam ibique
mansit mane autem reuertens in ciui
tatem essurit et uidit fici arborem un
am secus uiam et uenit ad eam et nihil
inuenit in ea nisi folia tantum et ait
illi numquam ex te fructus nascatur

in sempiternum Et are facta est conti
nuo ficulnea Et uidentes discipuli mira
ti sunt dicentes quomodo continuo a
ruit ficulnea: Respondens autem ihs
ait eis amen dico uobis si habueritis fidē
Et non haesitaueritis non solum de ficul
nea facietis sed et si monti huic dixeritis
tolle te et iacta te in mare fiet ·/· oratio
Et omnia quaecumque petieritis in
ne credentes accipietis· Et cum uenisset
in templum accesserunt ad eum docen
tem principes sacerdotum et seniores po
puli dicentes in qua potestate haec facis
aut quis tibi dedit hanc potestatem res
pondens ihs dixit illis interrogabo uos
Et ego unum sermonem quem si dixeritis
mihi et ego uobis dicam in qua potesta
haec facio babtismum iohannis unde
erat e caelo an ex hominibus at illi co
gitabant inter se dicentes si dixerimus

e caelo dicet nobis quare ergo non cre
didistis illi si autem dixerimus ex hom
inibus timemus turbam omnes enim
habebant iohannem sicut profetam
et respondentes ihu dixerunt nescimus
ait illis et ipse nec ego dico uobis in qua
potestate haec facio :· Quid autem uo
bis uidetur homo habebat duos fili
os et accedens ad primum dixit fili ua
de hodie operare in uinea mea ille r
respondens ait nolo postea autem
poenetentia motus habiit accedens
autem ad alterum dixit similiter at il
le respondens ait eo dne et non iuit
quis ergo ex duobus fecit uoluntatem
patris dicunt nouissimus :· / puplica
Dicit illis ihs amen dico uobis quia
ni et meretrices praecedunt uos in reg
no di uenit enim ad uos iohannis in
uia iustitiae et non credidistis ei pu.. li

cani autem et meretrices crediderunt
ei. uos autem uidentes nec poenitenti
am habuistis postea ut crederetis ei.
Aliam parabolam audite homo erat
pater familias qui plantauit uine
am et sep. em circum dedit ei et fodit in
ea turcular et edificauit turrem et lo
cauit eam agricolis et peregre profectus
est cum autem tempus fructuum adpro
pinquasset misit seruos suos ad agri
colas ut acciperent fructus eius agricu
lae adpraechensis seruis eius alium
ceciderunt alium occiderunt alium uero
lapidauerunt iterum misit alios ser
uos plures prioribus et fecerunt illis
similiter nouissime autem misit ad eos
filium suum dicens uerebuntur filiū
meum agricule autem uidentes filium
dixerunt inter se hic est heres uenite
occidamus eum et habebimus hereditatē ius

eius et adpraehensum eum iecerunt
extra uineam et occiderunt· cum ergo ue
nerit dñs uineae quid faciet agricolis illis
aiunt illi malos male perdet et uineam
locabit aliis agricolis qui reddant ei fruc
tum temporibus suis dicit illis ihs num
quam legistis in scripturis lapidem quem
reprobauerunt aedificantes hic factus ÷
in caput anguli a dño factus est istud hoc
est mirabile in oculis nostris ideo dico uo
bis quia auferetur a uobis regnum dī et
dabitur genti facienti fructus eius et qui
ciciderit super lapidem istum confrin
getur super quem uero ciciderit conteret
eum:· Et cum audissent principes sacer
dotum et farissei parabulas eius cogno
uerunt quod de ipsis diceret et quaeren
tes eum tenere timuerunt turbas quo
niam sicut profetam eum habebant
XXII Et respondens ihs dixit iterum in pa

rabulis eis dicens simile factum est
regnum caelorum homini regi qui fecit
nuptias filio suo et misit seruos suos
uocare inuitatos ad nuptias et noleba
nt uenire iterum misit alios seruos di
cens dicite inuitatis ecce prandium meū
paraui tauri mei et altilia occisa et om
nia parata uenite ad nuptias illi autē
neglexerunt et abierunt alius in uil
lam suam alius uero ad negotiatio
nem suam reliqui uero tenuerunt ser
eius et contumilia adfectos occideru
nt rex autem cum audiss iratus est
et misis exercitibus suis perdidit homi
cidas illos et ciuitatem illorum succen
dit tunc ait seruis suis nuptiae quidē
paratae sunt sed qui inuitati erant
non fuerunt digni ite ergo ad exitus ui
arum et quos cum que inuenereatis uo
cate ad nuptias et egresi serui eius in

uias congregauerunt omnes quos inue-
nerunt malos & bonos & impletae sunt
nuptiae discumbentium · Intrauit autē
rex ut uideret discumbentes & uidit ibi
hominem non uestitum ueste nuptiali
& ait illi amice quomodo huc intrasti
non habens uestem nuptialem at ille
obmutuit tunc dixit rex ministris liga
tis manibus & pedibus mittite eum in
tenebras exteriores ibi erit fletus &
stridor dentium multi autem sunt
uocati pauci uero electi / fecerunt
Tunc abeuntes farissei consilium
ut caperent eum in sermone & mittunt
ei discipulos suos cum herodianis di
centes magister scimus quia uerax es
& uiam dī in ueritate doces & non est
tibi cura de aliquo non enim respicis
ad personam hominum dic ergo nobis
quid tibi uideatur licet censum dari

cessari aut non cognita autem ihs
nequitia eorum ait quid me temp
tatis hypochritae ostendite mihi num
misma census at illi obtulerunt ei
denarium et ait illis ihs cuius est
imago haec et superscriptio dicunt
ei cessaris cessari et quae sunt dī dō
et audientes mirati sunt et relicto eo
abierunt. In illo die accesserunt ad
eum sadducei qui dicunt non esse resur
rectionem et interrogauerunt eum dic
entes magister moises dixit si quis mor
tuus fuerit non habens filium ut edu
cat frater eius uxorem illius et susci
tet semen fratri suo. erant autem autem
apud nos septem fratres et primus ux
ore ducta defunctus est et non habens
semen reliquit uxorem suam fratri suo
similiter secundus et tertius usque
ad septimum nouissime autem omnium

& mulier defuncta est in resurrectione
ergo cuius erit de septem uxor omnes enim
habuerunt eam respondens autem ihs
ait illis erratis nescientes scripturas
neque uirtutem di in resurrectione er
go neque nubent neque nubentur se
derunt sicut angli di in caelo de resur
rectione autem mortuorum non legistis
quod dictum est a dno dicente uobis ego
sum ds abracham & ds iacob & ds isac
non est ds mortuorum sed uiuentium
& audientes turbae mirabantur in doc
trina eius: Farissei autem audientes
quod silentium inpossuiset saduceis
conuenerunt in unum ad eum & inter
rogauit eum unus ex eis legis doctor
temtans eum magister quod est manda
tum magnum in lege ait illi ihs diligis
dnm dm tuum in toto corde tuo & in to
ta anima tua in tota mente tua hoc

est maximum & primum mandatum
secundum autem simile est huic dile
ges proximum tuum sicut te ipsum in
his duobus mandatis uniuersa lex
pendet & profete : Congregatis autem
farisseis interrogauit eos ihs dicens
quid uobis uidetur de xpo cuius filius
est dicunt ei dauid ait illis quomodo er
go dauid in spu uocat eum dnm dicens
dixit dns dno meo sede ad dexteris meis do
nec ponam inimicos tuos scabillum pe
duum tuorum : Si ergo dauid uocat eum
dnm quomodo filius eius est & nemo po
test respondere ei uerbum neque ausus
fuit quicquam ex illa die eum amplius in
xviii terrogare : Tunc ihs locutus est ad tur
bas & ad discipulos dicens super cathe
dram moisi sederunt scribe & farissei
omnia ergo quae cumque dixerint uobis
seruate & facite secundum opera uero

eorum nolite facere dicunt enim et non
faciunt ∴ Alligant enim onera grauia
et inportabilia et inponunt in humeros
hominum degito autem suo nolunt ea
mouere ∴ Omnia uero opera faciunt
ut uideantur ab hominibus dilatant
enim filacaria sua et magnificant fim
brias amant autem primos recubitos
in cenis et primas cathedras in sinago
gis et salutationes in foro et uocari ab
hominibus rabbi ∴ Uos autem nolite
uocari rabbi unus enim est magister
uester omnes autem uos fratres estis
et patrem nolite uocare uobis super
terram unus enim est pater uester qui
in caelis est nec uocemini magistri quia
magister uester unus est xps ∴ / ter uel
Qui maior est uestrum erit minis
ter qui autem se exaltauerit humilia
bitur et qui se humiliauerit exaltabitur

uitur :· Uae autem uobis scribae et
farissei hippocritae quia clauditis reg
num caelorum ante hominis uos autē
non intratis nec intro euntes sinetis intra
re :· Uae uobis scribae et farissei hi
pochritae quia circum itis mare et aridā
ut faciatis unum prosilitum et cum fue
rit factus facitis eum filium gechennae
duplo quam uos · uae uobis duces ceca
quid dicitis qui cum que iurauerit in tem
plum nihil est qui autem iurauerit in
aurum templi debitor est stulti et ceca
quid enim maius est aurum an templū
quod scā ficat aurum et qui cum que iu
rauerit in altare nihil est qui autem iu
rauerit in dono quod est super illud
debitor est caeca quid enim maius est do
num an altare quod scā ficat donum
qui ergo iurat in altare iurat in eo et in
omnibus quae super illud sunt et qui

iurauerit in templo iurat in illo et in eo
qui habitat in ipso et qui iurat in caelo
iurat in throno di et in eo qui sedet super
eum :· Uae uobis scribae et farissei hi
pochritae quia decimatis mentam et ane
tum et cyminum et reliquistis quae
grauiora sunt legis iudicium et misericor
diam et fidem haec oportuit facere et il
la non omittere :· Duces caeci excolen
tes culicem camellum autem glutie
ntes· Uae uobis scribae et farissei
hippochritae quia mundatis quod de
foris est calicis et parabsidis intus h
pleni sunt rapina et inmunditia fa
risseae caece munda prius quod intus
est calicis et parabsidis ut fiat id quod
de foris est mundum :· Uae uobis scri
bae et farissei hipochritae quia similes es
tis sepulchris dealbatis quae a foris
apparent hominibus speciosa intus uero

plena sunt ossibus mortuorum et om
ni spurcitia sic et uos a foris paretis
quidem hominibus iusti intus autem
pleni estis hypochrisi et iniquitate ∴
Uae uobis scribae et farissei hipochri
tae qui aedificatis sepulchra profeta
rum et ornatis monumenta iustorum
et dicitis quia si fuissemus in diebus pa
trum nostrorum non essemus socii eo
rum in sanguine profetarum itaque
testimonium estis uobis met ipsis quia
filii estis eorum qui profetas occiderunt ∴
Et uos implete mensuram patrum ues
trorum serpentes genimina uiperarū
quomodo fugietis a iudicio gehennae ∴
Ideo ecce mitto ad uos profetas et sapi
entes et scribas et ex illis occidetis et cru
cifigetis et ex illis flagillabitis in sina
gogis uestris et persequemini de ciuita
te in ciuitatem ut ueniat super uos

omnis sanguis iustus qui effus
sus est super terram asanguine
abel iusti usque adsanguinem saccha
riae fili barachiae quem occidistis in
tertemplum et altare amen dico uo
bis uenient haec omnia super genera
tionem istam: Hirusalem quae occidis
profetas et lapidas eos qui adte missi
sunt quotiens uolui congregare filios
tuos quemadmodum gallina congre
gat pullos suos sub alas suas et nolu
isti ecce relinquetur uobis domus ues
tra deserta dico enim uobis non me ui
debitis amodo donec dicatis benedictus
XXIV qui uenit in nomine dni: Et egressus
ihs de templo ibat et accesserunt disci
puli eius ut ostenderent ei aedificatio
nes templi ipse autem respondens dix
it illis uidetis haec omnia amen dico
uobis non relinquetur hic lapis super

lapidem qui non distruatur :· / uca
Sedente autem illo super montem oli
accesserunt ad eum discipuli secre
to dicentes dic nobis quando haec erunt
Et quod signum aduentus tui et consum
mationis saeculi Et respondens ihs
dixit eis uidete ne quis uos seducat
multi enim uenient in nomine meo di
centes ego sum xps et multos seducent
audituri autem estis proelia et opinio
nes proeliorum uidete ne turbemini op
ortet enim haec fieri sed nondum est fi
nis consurget enim gens in gentem et reg
num in regnum et erunt pestilentiae et
fames et terrae motus per loca haec h
omnia initia sunt dolorum :· Tunc tra
dent uos in tribulationem et occident
uos et erius omnibus gentibus propter
nomen meum Tunc scandalizabunt
multi et inuicem tradent et odio habe

bunt inuicem et multi seodo profete sur
gent et seducent multos et quoniam hab
bundauit iniquitas refrigescet caritas
multorum qui autem permanserit usque
in finem hic saluus erit. Et praedicabi
tur hoc euangelium regni in uniuerso or
be in testimonium omnibus gentibus et
tunc ueniet consummatio. Cum ergo ui
deretis abhominationem desolationis
quae dicta est a danielo profeta stan
tem in loco sco qui legit intellegat. tes
Tunc qui in iudia sunt fugent in mon
et qui in tecto non discendat tollere
aliquid de domu sua et qui in agro
non reuertatur tollere tonicam suam.
Uae autem praegnantibus et nutrien
tibus in illis diebus. Orate autem ut
non fiat fuga uestra hieme uel sabba
to. Erit enim tunc tribulatio magna qua
lis non fuit ab initio mundi usque mo

cto neque fiet. Et nisi breuiati fuisse
nt dies illi non fieret salua omnis ca
ro sed propter electos breuiabuntur
dies illi. Tunc si quis uobis dixerit
ecce hic est xps aut illic nolite credere.
Surgent enim pseudo xpi et pseudo prophe
tae et dabunt signa magna et prodigia
ita ut in errorem inducantur si fieri pot
est etiam electi. Ecce praedixi uobis si er
go dixerint uobis ecce in deserto est no
lite exire ecce in penetrabilibus nolite
credere sicut enim fulgor exit ab oriente
et paret usque in occidente ita erit
et aduentus filii hominis. Ubi cumque
fuerit corpus illic congregabuntur a
quilae. Statim autem post tribulatio
nem dierum illorum sol obscurabitur
et luna non dabit lumen suum et stel
lae cadent de caelo et uirtutes caelorum
commouebuntur. Et tunc parebit signum

filii hominis in caelo et tunc plan
gent se omnes tribus terrae et uidebunt
filium hominis uenientem in nubibus cae
li cum uirtute multa et maiestate
et mittet angelos suos cum tuba et uoce
magna et congregabunt electos eius a qua
tuor uentis et a summis caelorum usque
ad terminos eorum. Ab arbore autem
fici discite parabolam cum iam ramus
eius tener fuerit et folia nata scitis quia
prope est aestas ita et uos cum uidere
tis haec omnia scitote quia prope
est in ianuis. amen dico uobis quia non
praeteribit haec generatio donec omnia
haec fiant caelum et terra transibu
nt uerba uero mea non praeteribunt.
De die autem illa et hora nemo scit
neque angeli caelorum nisi pater so
lus. Sicut autem in diebus noe
ante diluuium comedentes et bibentes

Et nubentes et nuptum tradentes us
que ad eum diem quo intrauit in ar
cam noe et non cognouerunt donec ue
nit diluuium et tulit omnes ita erit
et aduentus filii hominis· Tunc duo
erunt in agro unus adsumetur et unus
relinquetur duae molentes in mola una
adsumetur et una relinquetur· Uigila
te ergo quia nescitis qua dn̄s uester uen
turus sit· Illud autem scitote quoniam
si sciret pater familias qua hora fur
uenturus esset uigilaret utique et non si
neret perfodiri domum suam ideoque
et uos estote parati quia nescitis qua
hora filius hominis uenturus est· ÷ quē
Quis nam fidelis est seruus et prudens
constituit dominus suus super famili
am suam ut det illis cibum in tempore
Beatus ille seruus quem cum uenerit
dn̄s eius inuenerit sic facientem· amen

dico uobis quoniam super omnia
bona sua constituet eum· Si autem
dixerit malus seruus ille in corde suo
moram facit dn̄s meus uenire & cepe
rit percutere conseruos suos manducet
autem & bibet cum ebreis ueniet dn̄s ser
ui illius in die qua non sperat & hora
qua ignorat & diuidet eum partemque
eius ponet cum hippochritis illic erit
XXV fletus & stridor dentium· Tunc simile
erit regnum caelorum x· uirginibus qu
ae accipientes lampades suas exierunt
obiam sponso & sponsae quinque aute
ex eis erant fatuae & quinque pruden
tes sed quinque fatuae acceptis lampa
dibus non sumpserunt oleum secum
prudentes uero acceperunt oleum in
uassis suis cum lampadibus mora
autem faciente sponso dormitaue
runt omnes & dormierunt media n

nocte clamor factus est ecce spon
sus uenit exite obuiam ei tunc surrex
erunt omnes uirgines illae et ornaue
runt lampades suas fatuae autem sa
pientibus dixerunt date nobis de oleo
uestro quia lampades nostrae extin
guntur respondens autem prudentes
dicentes nonne forte non sufficiat nobis
et uobis ite potius ad eos uendentes et
emite uobis dum autem irent emere ue
nit sponsus et quae paratae erant intra
uerunt cum eo ad nuptias et clausa est
ianua nouissime ueniunt et reliquae uir
gines dicentes dne dne aperi nobis at ille
respondens ait amen dico uobis quod
nescio uos uigilate itaque quia nescitis
diem neque horam· Sicut homo peregre
proficiscens uocauit seruos suos et tra
didit illis bona sua·· et uni dedit quin
que talenta alii autem duo alii uero

unum uni cuice secundum opera sua
et profectus est statim abiit autem qui
cumque talenta acceperat et operatus
est in eis et lucratus est alia duo qui
quinque similiter et qui duo acceperat
lucratus est alia duo qui autem unum
acceperat habens fodit in terram et ab
scondit pecuniam dn̄i sui post mul
tum uero temporis uenit dn̄s seruo
rum illorum et possuit rationem cū
eis et accedens qui quinque tallenta
acceperat obtullit alia quinque tal
lenta dicens quique talenta mihi tra
didisti ecce alia quinque super lucra
tus sum ait illi dn̄s eius euge serue bo
ne et fidelis quia super pauca fuisti
fidelis super multa te constituam intra
in gaudium dn̄i tui accesit alter et qui
duo talenta acceperat et ait dn̄e duo ta
lenta tradidisti mihi ecce alia duo lu

cratus sum ait illi d(omi)n(u)s eius euge ser
ue bone & fidelis quia super pauca
fuisti fidelis super multa te constituam
intra in gaudium d(omi)ni tui accedens ħ
& qui unum talentum acceperat ait
d(omi)ne scio quia homo durus es metis ubi
non seminas & congregas ubi non spa
rsisti & timens ego abii & abscondi
talentum tuum in terra ecce habes
quod tuum respondens autem d(omi)n(u)s dix
it ei serue male & piger sciebas quia
meto ubi non semino & congrego ubi non
sparsi oportuit ergo te committere
pecuniam meam nummulariis & ue
niens ego recepissem utique quod meu(m)
est cum ussura tollite itaque ab eo
talentum & date ei qui habet decem
talenta: Omni habenti dabitur & ha
bundabit ei autem qui non habet &
quod uidetur habere auferetur ieq

te in tenebras exteriores illic erit fle
tus et stridor dentium :· Cum autem
uenerit filius hominis in maiestate
sua et omnes angeli cum eo tunc sedebit
super sedem maiestatis suae et congre
gabuntur ante eum omnes gentes et se
parabit eos ab inuicem sicut pastor
segregat oues ab hedis et statuet oues
quidem a dextris haedos autem a sinis
tris tunc dicet rex his qui a dextris eius
erunt· Uenite benedicti patris mei pos
sedite regnum · paratum uobis · a consti
tutione mundi · essuriui enim et dedistis
mihi manducare sitiui et dedisti mihi
bibere hospes eram et collegistis me nu
dus et operuistis me infirmus et uisitas
ti me in carcere eram et uenistis ad me :·
Tunc respondebunt ei iusti dicentes
dne quando te uidimus essurientem
et pauimus sitientem et dedimus tibi

potum quando autem te uidimus
hospitem et collegimus te aut nudum
et cooperuimus aut quando te uidimus
infirmum aut in carcerem et uenimus
ad te et respondens rex dicet illis amen
dico uobis quamdiu fecistis uni de his
fratribus meis minimis mihi fecistis.
Tunc dicet his qui a sinistris erunt dis
cedite a me maledicti in ignem aeternum
qui praeparatus est diabulo et angelis
eius essuriui enim et non dedistis mihi
manducare sitiui et non dedistis mihi
potum hospes eram et non collegistis
me nudus et non operuistis me infirm
us et in carcere et non uisitastis me ndo
Tunc respondebunt et ipsi dicentes qua
te uidimus essurientem aut sitientem aut
hospitem aut nudum aut infirmum uel
in carcerem et non ministrauimus tibi tunc
respondebit illis dicens amen dico uobis

quamdiu non fecistis uni de minoribus
his nec mihi fecistis Et ibunt hii in su
plicium aeternum iusti autem in uitam
xcvi aeternam :· Et factum est cum consum
masset ihs sermones hos omnes dixit
discipulis suis scitis quia post biduum
pascha fiet Et filius hominis tradetur
ut crucifigatur tunc congregati sunt prin
cipes sacerdotum Et seniores populi in a
trium principes sacerdotum qui dice
batur caiphas Et consilium fecerunt ut
ihm dolo tenerent dicebant autem non
in die festo ne forte tumultus fieret in po
pulo :· Cum autem esset ihs in bethania
in domu simonis leprosi accessit ad eum
mulier habens alabastrum unguenti prae
tiosi Et effudit super caput eius recumbe
nte ipso uidentes autem discipuli indig
nati sunt dicentes ut quid perditio haec
potuit enim istud uenundari praetio

multo & dari pauperibus sciens autē
ihs ait illis quid molesti estis mulieri
bonum opus operata est in me nam
semper pauperes habebitis uobis cum
me autem non semper habebitis· cor
Mittens enim haec unguentum hoc in
pus meum ad sepeliendum me fecit·
amen dico uobis ubi cum que praedi
catum fuerit hoc euangelium in toto
in mundo dicetur & quod haec fecit in me
moriam eius· Tunc abiit unus de duo
decim qui dicitur iudas scarioth ad
principes sacerdotum & ait illis quid
uultis mihi dare & ego uobis eum tra
dam at illi constituerunt ei triginta ar
genteos & exinde quaerebat oportunita
tem ut eum traderet· Prima autem
die azemorum accesserunt discipuli ad
ihm dicentes ubi uis paremus comedere
pascha at ihs dixit ite in ciuitatem ad

quendam et dicite ei magister dicit tem
pus meum prope est apud te facio pas
cha cum discipulis meis et fecerunt dis
cipuli sicut constituit illis ihs et praepa
rauerunt pascha ./ decim discipulis suis
Uespere autem facto discubuit cum duo
Et manducantibus illis dixit amen dico
uobis quia unus uestrum me tradet
Et contristati sunt nimis coeperunt sin
guli dicere numquid ego sum dne . Qui
bus ille respondens dixit qui intinguit
mecum manum in paropside hic me
tradet filius quidem hominis uadit
sicut scriptum est de eo . uae autem illi
per quem filius hominis tradetur bo
num erat non nas hominem . respon
dens autem iudas qui traditurus eum
erat dixit numquid ego sum rabbi ait
illi ihs tu dixisti ipsis autem mandu
cantibus accepit ihs panem et bene-

dixit ac fregit et dedit discipulis suis
dicens accipite et manducate hoc est
corpus meum et accipiens calicem gra
tias egit et dedit illis dicens bibite ex hoc
omnes hic est enim sanguis meus nobi
testamenti qui pro multis effundetur
in remissionem peccatorum dico autem
uobis quia non bibam amodo de hoc
geniminae uitis usque in illum diem
quo illud bibam uobiscum nouum in
regno patris mei et inno dicto exieru
nt in montem oliueti · Tunc dixit ihs
discipulis suis omnes uos scandalū
patiemini in me in ista nocte scriptum
est percutiam pastorem et dispergent
oues gregis sui sed cum resurrexero prae
cedam uos in galileam respondens au
tem petrus dixit et si omnes scandali
zati fuerint in te ego numquam scanda
lizabor dixit illi ihs amen dico tibi quod

in hac nocte ante quam gallus cantet
ter me negabis· ait illi petrus etiam si
oportuerit me mori tecum non te negabo
similiter et omnes discipuli dixerunt:
Tunc uenit ihs cum illis in agrum qui di
citur gezamani et dicit discipulis suis
sedete hic donec eam illuc orare et ad
sumpto petro et duobus filis zebedei coe
pit contristari et mestus esse· tunc dicit
illis tristis est anima mea usque ad mor
sustenete hic et uigilate mecum Et progre
sus procedit in faciem suam orans et di
cens pater si fieri potest transeat a me
calix iste· uerum tamen non sicut ego uo
lo sed sicut tu uis et uenit ad discipulos
suos et inuenit eos dormientes et dicit
petro sic non potuistis una hora uigila
re mecum· uigilate et orate ne intretis
in temptationem: Sps quidem promptus
est caro autem infirma· iterum secun

do habiit et orauit dicens pater mihi
si non pot est hic calix transire nisi
bibam illum fiat uoluntas tua et uenit
iterum et inuenit eos dormientes erant
enim oculi eorum grauati et relictis illis
iterum abiit et orauit tertio eundem ser
monem dicens. Tunc uenit ad discipulos
suos et dicit illis dormite iam et requies
cite ecce adpropinquauit hora et filius
hominis tradetur in manus peccatorum
surgite eamus ecce adpropinquauit
qui me tradet. Adhuc ipso loquente
ecce iudas unus de duodecim uenit et cum
eo turba multa cum gladiis et fustibus
missi a principibus sacerdotum et senio
ribus populi. Qui autem tradidit eum
dedit illis signum dicens quem cumque
osculatus fuero ipse est tenete eum et con
festim accedens ad ihm dixit aue rabbi
et osculatus est eum dixitque illi ihs amice

ad quod uenisti · Tunc accesserunt
et manus inicerunt in ihm et tenuerunt
Et ecce unus ex his qui erant cum ihu ex
tens manum et exemit gladium et percu
tiens seruum principis sacerdotum
amputauit auriculam eius Tunc ait il
li ihs conuerte gladium tuum in locum
suum omnes enim qui acceperint gla
dium in gladio peribunt · an putas quia
non possum rogare patrem meum et
exhibebit mihi modo plus quam xii · legio
nes angelorum quomo ergo implebunt
scripturae quia sic oportet fieri · In illa
hora dixit ihs turbis tamquam ad latron
uenistis cum gladiis et fustibus conpre
chendere me cotidie aput uos sedebam
docens in templo et non me tenuistis hoc
autem totum factum est ut implerentur
scripturae profetarum · Discipuli
omnes relicto eo fugerunt at illi [illegible]

tes ihm duxerunt ad caifan principem
sacerdotum ubi scribae et seniores
conuenerunt· petrus autem sequeba
tur eum a longe usque in atrium prin
cipes sacerdotum et ingressus in atrio
sedebat cum ministris ut uideret finē
rei:· Principes autem sacerdotum et
omne concilium querebant falsum
testimonium contra ihm ut eum morti
traderent et non inuenerunt eum et cum
multa falsi testes accesserent· Nouissi
me autem uenerunt duo falsi testes et
dixerunt hic dixit possum distruere
templum di et post triduum aedifica
re illud surgens princeps sacerdotū
ait illi nihil respondes ad ea quae is
ti testificantur aduersum te ihs autem
tacebat et princeps sacerdotum ait
illi adiuro te per dm uiuum ut dicas
nobis si tu es xps filius di dicit illi ihs

tu dixisti ∴ Uerumtamen dico uobis
amodo uidebitis filium hominis se
dentem ad dexteram uirtutis & ueni
entem in nubibus caeli · Tunc princeps
sacerdotum sacerdotum scidit uesti
menta sua ait blasfemauit quid ad
huc egemus testibus ecce nunc audistis
tis blasfemiam quid uobis uidetur
respondentes dixerunt reus est mor
tis ∴ Tunc expuerunt in faciem eius & co
laphis eum caeciderunt alii autem pal
mas in faciem eius dederunt dicentes pro
fetiza nobis xpe quis est qui te percus
sit ∴ petrus uero sedebat foris in atrio
& accessit ad eum una ancella dicens
& tu cum ihu galileo eras at ille nega
uit coram omnibus dicens nescio quid
dicis ∴ Exeunte autem illo ianuam uidit
eum alia & ait his qui erant ibi & hic
erat cum nazareno & iterum negauit

cum iuramento dicens quia nonno
ui hominem & post pusillum acces
serunt qui stabant & dixerunt petro
uere tu ex illis es nam & loquella tua
manifestum te facit: Tunc coepit de
testari & iurare quia non nouisset
hominem & continuo gallus cantauit
& recordatus est petrus uerbi ihu quod
dixerat prius quam gallus cantet ter
me negabis & egressus foras amaris
xxvii sime fleuit: Mane autem facto consi
lium fecerunt omnes principes sacer
dotum & omnes populi aduersus ihm
ut morti traderent & uinctum adduxe
runt eum· & tradiderunt pontio pila
to praesidi· Tunc uidit iudas qui eum
tradidit quia damnatus est pene
tentia ductus retulit triginta argen
teos principibus sacerdotum & seni
oribus dicens peccaui tradens

sanguinem iustum · Et illi dixerunt
quid ad nos tu uideris Et proiectis se
suspendit · Tunc principes sacerdo
tum acceptis argenteis dixerunt non
licet eos mittere in corbam quia prae
tium sanguinis est · Consilio autem ini
to emerunt ex illis agrum figuli in se
pulturam peregrinorum propter hoc
uocatus est ager ille acheldemach id
est ager sanguinis usque in hodiernum
diem · Tunc impletum est quod dictum
est per heremiam profetam dicentem
Et acceperunt triginta argenteos preti
um adpretiati quem adpretiauerunt
filii israhel Et dederunt eos in agrum
figuli sicut constituit mihi dns / inter
IHS autem stetit ante praesidem Et
rogauit eum praeses dicens tu es
rex iudeorum dicit ei ihs tu dicis Et cum
accussaretur a principibus sacerdotū

Et senioribus nihil respondit ∴ Dicit
illi pilatus non audis quanta aduer
sum te dicunt testimonia Et non res
pondit ei ad ullum uerbum ita ut mi
raretur praesis uehementer ∴ Per
diem autem sollempnem consuerat
praesis dimittere populo unum uinc
tum quem uoluissent habebant autem
tunc uinctum quem uoluissent insignē
qui dicebatur barabbas Congregatis
ergo illis dixit pilatus quem uultis dimit
tam uobis barabban an ihm qui dicit
xps sciebat enim quod per inuidiam
tradidissent eum. Sedente autem illo pro
tribunali misit ad illum uxor eius di
cens nihil sit tibi et iusto illi multa enim
passa sum hodie per uisum per illum.
Principes autem sacerdotum et senio
res persuaserunt ut peterent bara
ban ihm uero perderent. respondens

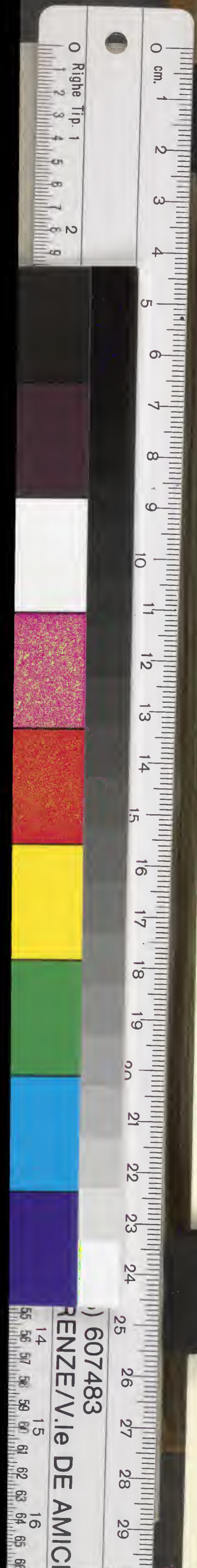
autem praeses ait illis quem uultis
uobis deduobus demitti ait illi dixer
unt barabban· Dixit illis pilatus quid
igitur faciam dehu qui dicitur xps di
cunt omnes crucifigatur ait illis prae
sis quid enim mali fecit at illi magis
clamabant dicentes crucifigatur· Uidens
autem pilatus quia nihil proficeret sed
magis tumultus fieret accepit aqua
lauit manus coram populo dicens inno
cens ego sum sanguine iusti huius uos ui
dereas Et respondens omnis populus di
xit sanguis huius super nos Et super
filios nostros· Tunc dimissit illis bara
ban ihm autem flagellatum tradidit eis
ut crucifigeretur· Tunc milites praesi
dis suscipientes ihm inpraetorio con
gregauerunt adeum uniuersam coor
tem Et exeuntes eum clamidem coccine
am circum dederunt ei Et plectentes co

ronam de spinis possuerunt super
caput eius et harundinem in dexteram
eius et genu flexo ante eum inludeba
nt dicentes haue rex iudeorum ./ dinē
Et expuentes in eum acceperunt harun
et percutiebant caput eius et postquā
inlusserunt ei exuerunt eum calamidē
et induerunt eum uestimentis eius et in
duxerunt eum ut crucifigerent. Exeun
tes autem inuenerunt hominem cireniū
uenientem obuiam sibi nomine simonē
hunc angarizauerunt ut tolleret cru
cem eius. et uenerunt in locum qui dici
tur golgotha quod est caluariae locus
nominatus. et dederunt ei uinum bibere
cum felle mixtum et cum gustasset no
luit bibere. Postquam autem crucifix
erunt eum diuisserunt uestimenta eius
sortem mittentes et sedentes seruabant
eum et inpossuerunt super caput eius

hic est ihs xps rex iudeorum· tunc
crucifixerunt cum duos latrones un
us adextris et unus asinistris· prae
ter euntes autem blasfemabant eum
mouentes capita sua et dicentes uaqui
distruebas templum et intriduo illud
reaedificabas salua te ipsum si filius
di es discende decruce· similiter et prin
cipes sacerdotum inludentes cum scri
bis et senioribus dicentes alios saluos
fecit se ipsum non potest saluum
facere· si rex israhel est discendat
nunc decruce et credimus ei confidet
indo et nunc liberet eum si uult dixit
enim quia di filius sum· id ipsum h
et latrones qui crucifixerant cum eo
inproperabant ei· et postquam cru
cifixerunt· a sexta autem hora tene
brae factae sunt super uniuersam
terram usque adhoram nonam et

circa horam nonam clamauit ihs uoce
magna dicens heli heli lamasabactha
hoc est ds meus ds meus ut quid me de
reliquisti · Quidam autem illic stantes
et audientes dicebant heliam uocat iste
et continuo currens unus ex eis acceptam
spungeam impleuit aceto et inpossuit
arundini et dabat ei bibere · Caeteri ue
ro dicebant sine uideamus an uidi
amus an ueniet helias liberans eum
alius autem accepta lancea pupun
git latus eius et exiit aqua et sanguis ·
ihs autem iterum clamauit uoce mag
na emissit spm · Et ecce uelum templi
scisum est in duas partes a summo us
que deorsum et terra mota est et petrae
scisae sunt et monumenta aperta su
nt et multa corpora scorum qui dormi
erunt surrexerunt et euntes de monu
menta post resurrectionem eius uene

runt in scam ciuitatem et apparuerunt
multis: Centorio autem et qui cum eo erant
custodientes ihm uiso terrae motu et his
quae fiebant timuerunt ualde dicentes
uere di filius erat iste erant autem ibi
multae uidentes alonge quae secutae
erant ihm a galilea ministrantes ei inter
quas erat maria magdalene et maria
iacobi et ioseph mater filiorum zebedei·
Cum autem sero factum esset uenit qui
dam homo diues ab arimathia nomine
ioseph qui et ipse erat discipulus ihu· hic
accessit ad pilatum et petiuit corpus ihu
Tunc pilatus iusit dari corpus et cum ac
cepisset ioseph corpus ihu inuoluit illud
in sindone munda et possuit eum in mo
numento suo nouo quod exciderat in pe
tra et aduoluit saxum magnum ad hos
tium monumenti et discessit erat autem
ibi maria magdalena et altera maria

sedentes contra sepulchrum · Altera
autem die quae est post parascenen conuene
runt principes sacerdotum et farissei
ad pilatum dicentes domine rememora
ti sumus quod seductor ille dixit adhuc
uiuens post tertium diem resurgam
iube ergo custodiri sepulchrum usque
in hodiernum diem ne forte ueniant dis
cipuli eius et furentur eum et dicant sur
rexit a mortuis et erit nouissimus error
peior priori · ait illis pilatus habetis
milites ite custodite · sicut scitis illi autem
abeuntes munierunt sepulchrum signan
tes lapidem cum custodibus :/ in prima
Uespere autem sabbati quae lucescit
sabbati uenit maria magdalenae et al
tera maria uidere sepulchrum et ecce
terrae motus factus est magnus angelus
enim dni discendit de caelo et accedens
reuoluit lapidem et sedebat super eum

Erat autem aspectus eius sicut ful
gor et uestimenta eius candida sicut
nix· prae timore autem eius exterriti su
nt custodes et facti sunt uelud mor
tui respondens autem angelus dixit
mulieribus nolite timere uos scio enim
quod ihm xpm qui crucifixus est quae
ritis non est hic surrexit enim sicut di
xit· uenite et uidete locum ubi positus
erat dns et cito euntes dicite discipulis
eius quia surrexit a mortuis et ecce
praecedet uos in galileam ibi eum uide
bitis ecce dixi uobis et exierunt cito de mo
numento cum timore et gaudio magno
currentes nuntiare discipulis eius· et
ecce ihu occurrit illis dicens habete·
Illae autem accesserunt et tenuerunt pe
des eius et adorauerunt eum· tunc ait il
lis ihs nolite timere sed ite nuntiate
fratribus meis ut eant in galileam

ibi me uidebunt quae abiissent ecce
quidam de custodibus uenerunt in ciui
tatem et nuntiauerunt principibus sa
cerdotum omnia quae facta fuerant
Et congregati cum senioribus consilio
accepto pecuniam copiosam dederunt
militibus dicentes dicite quia discipuli
eius nocte uenerunt et furati sunt eum
nobis dormientibus et si hoc auditum
fuerit a preside nos suadebimus ei et se
curos uos faciemus at illi accepta pecu
nia fecerunt sicut erant instructi et diuul
gatum est uerbum istud apud iudeos us
que in hodiernum diem: in galileam in
Undecim autem discipuli eius abierunt
montem ubi constituerat illis ihs: et uiden
tes eum adorauerunt quidam autem
dubitauerunt et accedens ihs locutus est
eis dicens data est mihi omnis potestas
in caelo et in terra euntes ergo nunc do

+ Nudd[illegible] +   + Hunatit + bieguin +

Ostenditur hic quod emit Gelhi filius Arihtiud hoc euangelium de Cingal et dedit illi pro illo equm optimum et dedit pro anima sua istum euangelium deo et sancti Teliaui super altare. + Gelhi filius Arihtiud + et Cingal + filius Grip [illegible]

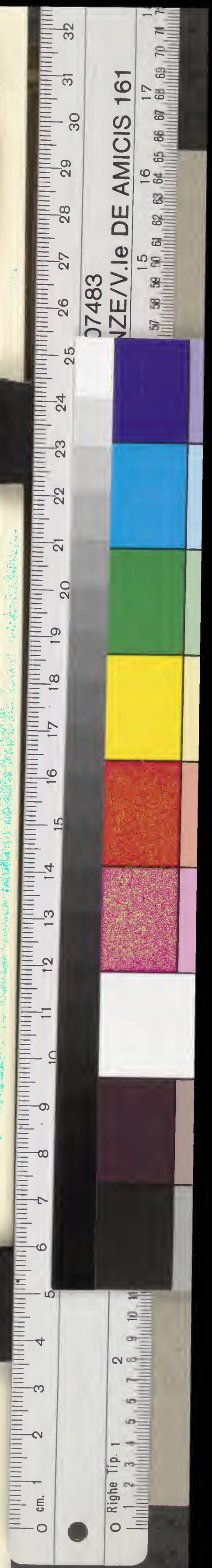
Surexit tutbulc filius liuit hagener tutri dierchi tir telih haioid ilau elcu filius gelhig haluidt iuguret amgucant pel amtanndi ho diued diprotant gener tutri o guir imguodant ir degion guragon tagc rodesit elcu guetig equs tres uache, tres uache nouidligi namin ir ribe cimetiu ir ni guetig haguod dimedichet guetig nis minn ni tutbulc hai cenetl in ois oesaud.

ete omnes gentes babtizan-
tes eos in nomine patris et fili
et spu sci docentes eos obser
uare omnia quaecumque
mandaui uobis et ecce ego uo
bis cum sum omnibus dieb:
usque ad consummationem
+ saeculi   Finit. Amen. ...

A   ω

Aþulf. Ælfheh.   Wulfmer. Wulf[illegible]   Wulfric [illegible]
[illegible] in mensibus in commendatione [illegible]
+ Wulfrun. Wul[illegible] [illegible] Wulf[illegible] [illegible]
Beorht. Elha. Ælfflæd [illegible] Wulfric. Æðelflæd [illegible]
[illegible] Wulfrun. Wulfhild. [illegible] Wulfmær [illegible]
Teliaui et Gurgint et Cinhilinn et filii Tutri [illegible] Teliaui de la[illegible]
numin in Caidan et Signou in Icon et Cuchuris et Cinda et quicumque custo-
dierit benedictus erit a deo et qui frangerit maledictus erit a deo [illegible]
[illegible] Wulfric [illegible] Ælfwine [illegible]
[illegible] Ædric. Alchelm. Ælfric. [illegible]
[illegible] Wulfric. Wulfhelm. Wulfflæd. [illegible] Wulfgar. Ælfric.

tum est in esaia propheta ecce mitto ange-
lum meum ante faciem tuam qui praepa
rabit uiam tuam · Uox clamantis in deser
to parate uiam dn̄i rectas facite semitas eius
fuit iohannis in deserto babtizans et praedi
cans babtismum poenitentiae in remisionem
peccatorum et egrediebatur ad illum omnis
iudeae regio · et hierusolimitae uniuersi et bab
tizabantur ab illo in iordane flumine confi
tentes peccata sua et erat iohannis uestitus
pilis cameli et zona pellicia circa lumbos
eius et lucustas et mel siluestre edebat et
praedicat dicens uenit fortior me post me
cuius non sum dignus procumbens soluere
corrigiam calciamentorum eius ego babtizaui
uos aqua ille uero babtizabit uos / zareth
Et factum est in diebus illis uenit ihs a na
galilae et babtizatus est in iordane ab ioha
ne et statim ascendens de aqua uidit aper
tos caelos et spm tamquam columbam dis

cendentem et manentem in ipso et uox facta
est ad eum de caelis tu es filius meus dilectus
in te conplacui· Et statim sps expellit eu̅
in deserto quadraginta diebus et quadra
ginta noctibus et temptabatur a satana·
Erat que cum bestis et angeli ministraba
nt ei· Post quam autem traditus est io
hannis in carcerem uenit ih̅s in galileam pra
dicans euangelium regni di̅ et dicens quoniam
inpletum est tempus et propinquauit regnu̅
di̅ paenitemini et credite euangelio et praeteri
ens secus mare galilae uidit simonem et andria
fratrem eius mittentes retia in mari erant
enim piscatores· Et dixit eis ih̅s uenite post
me et faciam uos fieri piscatores hominum
et protinus relictis retibus secuti sunt eum·
Et progresus inde pussillum uidit iacobum
zebedei et iohannem fratrem eius et ipsos in
naui conponentes retia et statim conuoca
uit illos et relicto patre suo zebedeo in naui

cum mercinaris secutisunt eum· Et egrediun
tur capharnaum et statim sabbatis insinago
gam docebat eos· Et stupebant super doctri
nam erat enim docens eos quasi potestatē
habens et non sicut scribae· Et erat in sina
goga eorum homo in spū inmundo et excla
mauit dicens quid nobis et tibi ihs nazarene
uenisti perdere nos scio quiasis scs di et
comminatus est ei ihs dicens obmutesce et exi
de homine et discerpens eum sps inmundus
et exclamans uoce magna exiit ab eo et miri
ratisunt omnes ita ut conquirerent eum in
terse dicentes quid nam est hoc quae doctri
na haec noua est quia in potestate et spiri
tibus inmundis imperat et obediunt ei et pro
cessit rumor eius statim in omnem regionem ga
lilaeae· Et protinus egredientes de sinagoga ue
nerunt in domum simonis et andriae cum iaco
bo et iohanne discumbebat autem socrus si
monis febricitans et statim dicunt ei de illa

Et accedens leuauit eam et adpraehensa ma-
nu eius et continuo dimissit febris et minis-
trabat eis· uespere autem facto cum occidis
set sol adferebant adeum omnes male-
habentes uariis languoribus et demoniacos
et omnis ciuitas erat congregata adianuam
et curauit multos quiuexabantur uariis lan
goribus et demonia multa iciebat / eum
Et nonsinebat loquia quoniam sciebant
Et diluculo ualde surgens et egressus abiit
indesertum locum ibique orabat et consecu
tus est eum simon et qui cum illo erant et
cum inuenissent eum dixerunt ei quia ergo
omnes quaerunt te et ait illis ihs eamus in
proximos uicos et ciuitates ut et ibi praedi
cem adhoc enim ueni et erat praedicans insi
nagogis eorum et omni galilea et demonia eie
ciens· Et uenit adeum leprosus depraecans
eum et genu flexo dixit siuis potes me munda
re ihs autem misertus eius extendit manum

suam & tangens eum ait illi mundare & cum
dixisset statim discessit ab eo lepra mundatus
est & comminatus est ei statim & eiecit illum et
dicit ei uide nemini dixeris sed uade ostende
te principi sacerdotum & offer pro emunda-
tione tua quae praecipit moyses in testimonium
illis at ille egresus coepit praedicare & diffa-
mare sermonem ita ut non iam possit mani-
feste in ciuitatem introire sed foris in deser-
tis locis esse & conueniebant ad eum undique
11 Iterum intrauit capharnaum post dies & audi-
tum est quod in domo esset & conuenerunt
multi ad eum ita ut non caperet domus neque
ad ianuam & loquebatur eis uerbum & uene-
runt ad eum offerentes paralyticum qui a quat-
tuor portabatur & cum non possent offerre
eum illi prae turba nudauerunt tectum ubi er-
at & patefacientes subimiserunt grauattum
in quo paralyticus iacuerat cum uidisset au-
tem ihs fidem illorum dixit paralytico fili di-

mittentur tibi peccata tua erant autem illic
quidam de scribis sedentes & cogitantes in cordi
bus suis quid hic sic loquitur blasfemat quis
potest dimittere peccata nisi solus ds quo sta
tim cognito ihs spu sco quia sic cogitarent in
tra se dicit illis quid ista cogitatis in cordibus
uestris quid est facilius dicere paralitico di
mittuntur tibi peccata tua aut dicere surge
& ambula tolle grauattum tuum in domum tuam
ut autem sciatis quia potestatem habet filius
hominis in terra dimittendi peccata ait para
litico tibi dico surge & tolle grauattum tuum
& uade in domum tuam & statim ille surrexit
& sublato grauatto abit coram omnibus ita
ut mirarentur omnes & honorificarent dm di
centes quia numquam sic uidimus· turba
Et egresus est rursus ad mare omnis que
ueniebat ad eum & docebat eos & cum praeteri
ret uidit leuin alfei sedentem ad teloneum &
ait illi sequere me & surgens secutus est eum

Et factum est cum accumberet in domo illius
multi puplicani et peccatores simul discum
bebant cum ihu et discipulis eius erant enim
multi qui et sequebantur eum et scribae et fa
rissei uidentes quia manducaret cum peccato
ribus et puplicanis dicebant discipulis eius
quare cum puplicanis et peccatoribus mandu
cat et bibit magister uester· Hoc audito ihs
ait illis non necesse habent sani medico sed q·
male habent non ueni uocare iustos sed pec
catores et erant discipuli iohannis et fari
ssei ieiunantes et ueniunt et dicunt ei qua
re discipuli iohannis et farisseorum ieiun
ant tui autem discipuli non ieiunant et ait
illis ihs numquid possunt filii nuptiarum
quam diu sponsus cum illis est ieiunare quan
to tempore habent secum sponsum non pos
sunt ieiunare uenient autem dies cum aufe
retur ab ipsis sponsus et tunc ieiunabunt
in illis diebus nemo enim adsumentum panni

rudis adsuit uesti ueteri alioquin aufert
& supplimentum nouum a ueteri & maior scis
sura fit & nemo mittit uinum nouellum in u
tres ueteres alioquin disrumpit uinum utre
res & uinum effundetur & utres peribunt
sed uinum nouum in utres nouos mittidebet
& factum est iterum cum sabbatis ambula
ret ihs per sata discipuli eius ceperunt
praegredi & uellere spicas farissei autem
dicebant ei ecce quid faciunt discipuli tui
sabbatis quod non licet & ait illis numquam
legistis quid fecit dauid quando necessitatē
habuit & essuit ipse & qui cum eo erant
quomodo intrauit indomum dī sub abiath
ar principe sacerdotum & panes propos
sitionis manducauit quos non licebat man
ducare nisi solus sacerdotibus & dedit eis
qui cum erant & dicebat eis sabbatum
propter hominem factum est & non homo
propter sabbatum itaque dn̄s est filius

III hominis etiam sabbati Et introiuit iterum
sinagogam et erat ibi homo habens manum
aridam et obseruabant eum si sabbatis cu
raret ut accusarent illum Et ait homini ha
benti manum aridam surge in medium et dicit
eis licet sabbatis benefacere an male animā
saluam facere an perdere at illi tacebant et
circum spiciens eos cum ira contristatus su
per caecitatem cordis eorum dicit homini exten
de manum tuam et extendit et restituta est
ei manus illius· Exeuntes autem farissei cū
herodianis consilium faciebant aduersus
quomodo eum perderent Et ihs cum discipulis
suis secessit ad mare et multa turba a galilea
et iudea secuta est eum et ab hierusolimis et
ab edumea et trans iordanen et qui circa tyrū
et sidonem multitudo magna audientes quae
faciebat uenerunt ad eum et dixit discipulis
suis ut in nauicula sibi deseruiret propter
turbam ne conprimerent eum multos enim

sanabat ita ut inruerunt in eum ut illum tan
gerent quot quot habebant plagas et sps in
mundi cum illum uidebant procidebant ei et
clamabant dicentes tu es filius di et uechemen
ter comminabatur eis manifestarent illum·
Et ascendens in montem uocauit ad se quos
uoluit ipse et uenerunt ad eum et fecit ut
essent duodecim cum illo et ut mitteret eos
praedicare euangelium et dedit illis potes
tatem curandi infirmitates et eiciendi demo
nia et ut circum euntes praedicarent euange
lium et inpossuit simoni nomen petrum et
iacobum zebedei et iohannem fratrem iaco
bi et inpossuit eis nomina barnarches quod
est filii tonitrui et andream et philippum et
tholomeum et mattheum et thomam et iaco
bum alphi et thaddeum et simonem canna
neum et iudam scarioth qui tradidit illum·
Et ueniunt ad domum et conuenit iterum tur
ba ita ut non possent neque panem man

ducare. Et cum audissent sui exierunt tenere eum
dicebant enim quoniam in furorem uersus est
Et scribae qui ab hirusolimis discenderunt
dicebant bel zephbub habet Et quia in principe
demoniorum eicit demonia. / modo pot est
Et conuocatis eis in parabulis dicebat eis quo
satanas satanan eiecere Et si regnum in se diuida
tur non poterit stare regnum illud Et si domus
super semet ipsam dispertiatur non poterit
domus illa stare Et satanas consurrexerit in
semet ipsum dispertitus est Et non potest sta
re sed finem habet nemo potest uassa fortis
ingresus in domum diripere nisi prius fortem
alliget Et tunc domum eius diripiet. / tur
Amen dico uobis quoniam omnia dimitten
filis hominum peccata Et blasfemiae quibus
blasfemauerint qui autem blasfemauerit in
spm scm non habebit in se remisionem in aeter
num sed reus erit aeterni dilicti quoniam dic
cebant spm inmundum habet. Et ueniunt

mater eius et fratres et foris stantes miserunt
ad eum uocantes eum et sedebat circa eum
turba et dicunt ei ecce mater tua et fratres
tui foris quaerunt te uidere et respondens
eis ait quae est mater mea et fratres mei
et circum spiciens eos qui in circuitu eius sede-
bant ait ecce mater mea et fratres mei qui
enim fecerit uoluntatem dī hic frater meus
et soror mea et mater est / ita est ad eum
IV Et iterum coepit docere ad mare et congriga
turba multa ita ut in nauem ascenderat in
mari et omnis turba circa mare super terra
erat docebat eos in parabulis multa et dice
bat illis in doctrina sua audite ecce semina
ns ad seminandum et factum est dum semi
naret aliud cicidit circa uiam et uenerunt
uolucres et comederunt illud aliud uero
cicidit super petrosa ubi non habuit ter
ram multam et statim exortum quoniam
non habebat altitudinem terrae et quando

exortus est sol exaestuavit et eo quod non habebat
radicem exaruit et aliud cecidit in spinas et
ascenderunt spinae et suffocaverunt illud et
non dedit fructum et aliud cecidit in terram bo
nam et dabat fructum ascendentem et crescen
tem et adferebat unum triginta et unum sex
aginta et unum centum et dicebat qui habet au
res audiendi audiet et cum esset singularis inter
rogaverunt eum hii qui cum eo erant cum duo
decim parabulas et dicebat eis vobis datum est
nosse misterium regni di. Illis autem qui foris
sunt in parabulis omnia fiunt ut videntes vi
deant et non videant et audientes audiant et
non intellegant ne quando convertantur et dimi
ttantur eis peccata et ait illis nescitis parabu
lam hanc et quomodo omnes parabulas cog
noscetis Qui seminat verbum seminat hii sunt
autem qui circa viam ubi seminatur verbum et
cum audierint confestim venit satanas et aufe
rt verbum quod seminatum est in corda eorum

Et hi sunt qui similiter qui super petrosa semi
nantur qui cum audierint uerbum statim cum
gaudio accipiunt illud et non habent radicem
in se sed temporales sunt deinde orta tribula
tione et persecutione propter uerbum confestim
scandalizantur et alii sunt qui in spinis semi
nantur hii sunt qui uerbum audiunt et aerum
nae saeculi et deceptio diuitiarum et circa reli
qua concupiscentiae introeuntes suffocant uer
bum et sine fructu efficitur et hii sunt qui su
pra terram bonam seminati sunt hi sunt qui uer
bum audiunt et suscipiunt et fructificant unum
xxx et unum lx et unum · Et dicebat illis num
quid uenit lucerna ut sub modio ponatur aut
sub lecto nonne ut supra candelabrum pona
tur Non est enim aliquid absconditum quod
non manifestetur nec factum est occultum sed ut
in palam ueniat si quis habet aures audien
di audiat · Et dicebat illis uidete quid audia
tis in qua mensura mensi fueritis remetietur

uobis et adicietur uobis· Qui enim habet da
bitur illi et qui non habet etiam quod habet au
feretur ab eo· Et dicebat sic est regnum di qu
em admodum si homo iectat semen in terram
et dormiat et exsurgat nocte ac die et semen
germinet et increscat dum nescit ille ultro enim
terra fructificat primum herbam deinde spi
cam deinde plenum frumentum in spica et cum
se produxerit fructus statim falcem quoniam
adest messis· Et dicebant cui adsimulabimus
regnum di aut cui parabulae conparabimus illud
sic est enim sicut granum sinapis quod cum se
minatum fuerit in terra et cum seminatum fue
rit ascendit et fit maior omnibus oleribus et fa
cit ramos magnos ita ut sint sub umbra eius
aues caeli habitare· Et talibus multis para
bulis loquebatur eis uerbum prout poterant
audire sine parabula autem non loquebatur
eis· Seorsum autem discipulis suis disserebat
omnia· Et ait illis in illa die cum sero esset

factum transeamus contra & dimittentes tur-
bam adsumunt eum ita ut erat in naui & alia
naues erant cum illo & facta est procella mag
na uenti & fluctus mittebat in nauem ita ut
impleretur nauis & erat ipse in puppi nauis
supra ceruical dormiens & excitant eum & di
cunt ei magister non ad te pertinet quia perimus
& exsurgens comminatus est uento & dixit ma
ritace & omotesce & cessauit uentus & facta est
tranquillitas magna & ait illis quid timidi estis
nec dum habeas fidem & timuerunt magno ti
more & dicebant ad alter utrum quis putas
est iste quia & uentus & mare obediunt ei &
uenerunt trans fretum maris in regionem ge-
rasenorum & exeunti ei de naui statim occur
rit ei de monumentis homo in spu inmundo qui
domicilium habebat in monumentis & neque
catenis iam quisquam eum poterat ligare
quoniam sepe conpedibus & catenis uinc
tus disruptas catenas & conpedes commi

nuisset & nemo eum poterat domare & sem
per in nocte ac die in monumentis & in monti
bus erat clamans & concidens se lapidibus
Uidens autem ihm a longe cocurrit & adora
uit eum & clamans uoce magna dicit quid mi
hi & tibi ihs fili dī summi adiuro te per dm ne
me torqueas dicebat enim illi ihs exi sps in
munde ab homine & interrogabat eum quod
tibi nomen est & dicit ei legio mihi nomen est
quia multa sumus deprecabatur eum multū
ne se expelleret extra regionem erat autem ibi
circa montem grex porcorum magnus pascens
& deprecabantur eum sps dicentes mitte nos
in porcos ut in eos introeamus & concessit eis
statim ihs & exeuntes sps inmundi intraueru
nt in porcos & magno impetu grex praecipitatur
est in mare ad duo milia & soffocati sunt in ma
qui autem pascebant eos fugerunt & nuntiaue
runt in ciuitate & in agros & egresi sunt uidere fac
ti quid esset & ueniunt ad ihm & uident illum

qui ádemonio uexabatur sedentem uestitum
et sanae mentis et timuerunt et narrauerunt
illis qui uiderant qualiter factum est et deeo
qui demonium habuerat et deporcis et rogare
eum coeperunt ut discederet a finibus eorum
Cumque ascenderet innauem coepit illum de
praecari qui demonio uexatus fuerat ut es
set cum illo et non admissit eum sed ait illi
uade indomum tuam adtuos et adnuntia il
lis quanta tibi dns fecerit et misertus sit tui
et abiit et coepit praedicare indecapoli quan
ta sibi fecisset ihs et omnes mirabantur / fre
Et cum transcendisset ihs innaui rursus trans
tum conuenit turba multa adillum et erat
circa mare et uenit quidam dearchi sinagogis
nomine iarus et uidens eum procedit adpedes
eius et depraecabatur eum multum dicens
quoniam filia mea inextremis est ueni inpo
ne manus super eam ut salua sit et uiuat
et abiit cum et sequebatur eum turba multa

Et conprimebant illum et mulier quae erat
in profluuio sanguinis annis duodecim fue-
rat multa perpessa a conpluribus medicis
et erogauerat omnia sua quicquam profice-
rat sed magis deterius habebat cum audis
set de ihū uenit in turba retro et tetigit uesti
mentum eius dicebat enim intra se quia si
uel uestimentum eius tetigero saluabor et con
festim siccatus est fons sanguinis illius et sen
sit corpore quod sanata esset a plaga et sta
tim ihs cognoscens in semet ipso uirtutemq:
exierat de eo conuersus ad turbam ait quis
tetigit uestimenta mea et dicebant ei discipu
li illius uides turbam conprementem te et di
cis quis me tetigit et circumspiciebat uidere
eam quae hoc fecerat mulier autem timens et
tremiens sciens quod factum esset in se uenit et
procedit ante eum et dixit ei omnem ueritatem il
le autem dixit ei filia fides tua te saluam fecit
uade in pace et esto sana a plaga tua adhuc

eo loquente ueniunt ab archi sinagogo dicen
tes quia filia tua mortua est quid ultra uex
as magistrum ihs autem uerbo quod dicebat
audito ait archi sinagogo noli timere tantum
modo crede et non admissit quemquam sequi
se nisi petrum et iacobum et iohannem fratrē
iacobi et ueniunt in domum archi sinagogi et ui
dit tumultum et flentes et heiulantes multum
et ingresus ait eis quid turbamini et ploratis pu
ella non est mortua sed dormit et inridebant
eum ipse uero iectis omnibus adsumpsit pa
trem et matrem puellae et qui secum erant et in
greditur ubi erat puella iacens et tenens manū
puellae ait illi tabitha comi quod est tibi di
co surge et confesim surrexit puella et ambula
bat erat autem annorum xii. et obstupuerunt
omnes stupore maximo et praecepit illis uehe
menter ut nemo id sciret et dixit dari illi mandu
Marc VI care et egresus inde abit in patriam suam et se
quebantur illum discipuli eius et facto sab

bato [illegible] in sinagoga docere et multi audien
tes admirabantur in doctrina eius dicentes unde
huic haec omnia quae est sapientia quae data
est illi et uirtutes tales quae per manus eius ef
ficiuntur nonne iste est filius fabri et mari
ae frater iacobi et ioseph et iudae et simonis
nonne sorores hic nobis cum sunt et scanda
lizabantur in illo et dicebat illis ihs quia non
est profeta sine honore nisi in patria sua
et in cognatione sua et in domo sua et non po
terat ibi uirtutem ullam facere nisi pau
cos infirmos inpossitas manibus curauit et
mirabatur propter incredulitatem eorum et
circuibat castella in circuitu dodcens/da
Et conuocauit xii et coepit eos mittere binos et
dabat eis potestatem spūm inmundorum et prae
cipiens ne quid tollerent in uia nisi uirgam tan
tum non peram non panem neque in zona aes
sed calciatis sandalis et ne induerentur dua
bus tonicis et dicebat eis quo cum que intro

ieritis in domum illic manete donec exeatis inde·
Et quicumque locus non receperint uos nec
audierint uos exeuntes inde excutite puluerem
de pedibus uestris in testimonium illis / rent
Exeuntes praedicabant ut poenitentiam age
Et demonia multa iciebant et unguebant oleo
multos egros et sanabant· Et audiuit hiro
dis rex manifestum est enim factum nomen eius
Et dicebat quia iohannis babtiza surrexit a
mortuis et propter ea operantur uirtutes in il
lo alii autem dicebant quia helias est alii ue
ro dicebant profeta est quasi unus ex profe
tis· Quo audito hirodis ait quem ego iohan
nem hic a mortuis surrexit· Ipse autem hiro
dis missit ac tenuit iohannem et uinxit eum
in carcere propter hirodiadem uxorem phi
lipi fratris sui quia duxerat eam / habere
Dicebat enim iohannis hirodi non licet tibi
eam uxorem fratris tui hirodiadis autem in
sidiabatur illi et uolebat occidere eum nec

poterat hirodis enim metuebat iohannem
sciens eum uirum scm & custodiebat eum &
audito eo quod multa faciebat & libenter eum
audiebat & cum dies oportunus accedisset
hirodis natalis sui caenam fecit principib:
& tribunis & primis galiliae cumque introis
set filia ipsius hirodiadis & saltasset & pl
acuisset hirodi simul & recumbentibus rex
ait puellae petemne quod uis & dabo tibi & iu
rauit illi multa quia quic quid petieris dabo
tibi licet demedium regni mei quae cum exisset
dixit matri suae quid petam & illa dixit caput
iohannis babtiste cumque introisset statim cū
festinatione ad regem petiuit dicens uolo ut pro
tinus des mihi in disco caput iohannis babtis
te & contristatus est rex propter iurandum et
propter simul recumbentes noluit contristare
eam sed sibi miso confestim speculatore prae
cipit adferri caput eius in disco & decollauit eū
in carcere & adtullit caput eius in disco & de

dit illud puellae et puella dedit matri suae
quo audito discipuli eius uenerunt et tulle-
runt corpus eius et possuerunt illud in mo
numento. Et conuenientes apostoli ad ih̅m
renuntiauerunt illi omnia quae egerunt et do
cuerunt. Et ait illis uenite seorsum in desertū
locum et requiescite pussillum erant enim qui
ueniebant et rediebant multi et nec manducandi
spatium habebant. Et ascendentes in nauem abi
erunt in desertum locum seorsum et uiderunt
eos abeuntes et cognouerunt multi et pedestres
et de omnibus cucurrerunt illuc et praeuenerunt
eos exiens uidit turbam multam ih̅s et misser-
tus est super eos qui erat sicut oues non haben
tes pastorem et coepit docere illos multa et cū
iam hora multa fieret accesserunt discipuli ei
us dicentes. Desertus est locus hic et iam prae-
terit hora dimitte illos ut euntes in proximos
uillas et uicos emant sibi cibos quos mandu
carent et respondens ait illis date illis

manducare Et dixerunt ei euntes emamus
denariis ducentis panes et dabimus eis man
ducare Et dicit eis quot panes habetis ite
Et uidete Et cum cognouissent dicunt ei quin
que panes et duos pisces Et praecepit illis
ut accumbent omnes secundum contuber
nia super uiride fenum Et discubuerunt
per singulas areas per centenos et per quin
quagenos Et acceptis quinque panibus et duo
bus piscibus intuens in caelum benedixit Et
fregit panes Et discipulis suis ut ponerent an
te eos Et duos pisces diuisit omnibus Et man
ducauerunt omnes et saturati sunt Et sustu
lerunt reliquias fragmentorum duodecim co
finos plenos Et de piscibus erant autem qui
manducauerunt quinque milia uirorum / na
Et statim cogit suos discipulos ascendere in
uem ut praecederent eum trans fretum ad be
zaidam dum ipse dimitteret populum· / Re
Et cum dimisisset eos abiit in montem ora

Et cum sero esset erat nauis in medio ma
ri et ipse solus in terra et uidens eos labora
ntes in remigando erat enim uentus contrari
us eis et circa quartam uigiliam noctis uenit
ad eos ambulans super mare et uolebat prae
terire eos at illi ut uiderunt eum ambulantē
super mare putauerunt fantasma esse et ex
clamauerunt omnes qui eum uiderunt et con
turbati sunt et statim locutus est cum eis et
dixit illis confidete ego sum nolite timere ./tus
Et ascendit ad illos in nauem et cessauit uen
et plus magis intra se stupebant non enim in
tellexerunt de panibus erat autem cor illorū
obcecatum et cum transfretassent peruener
unt in terram genizareth et adplicuerunt cum
que egressent de naui continuo cognouerunt eum
et percurrentes uniuersam regionem illam
coeperunt in grauattis eos qui se male abe
bant circum ferre ubi audiebant eum esse
et quocumque introibat in uicos uel in uillas

aut in ciuitates in plateis ponebant infir
mos et deprecabantur eum ut uel fimbriã
uestimenti eius tangerent et quotquot tange
VII bant eum salui fiebant Et conueniunt ad
farissei et quidam de scribis uenientes ab hi
rusolimis et cum uidissent quosdam ex disci
pulis eius commonibus manibus idest non lo
tis manducare panes uituperauerunt fari
ssei enim et omnes iudei nisi crebro lauerint ma
nus suas non manducant tenentes tradition
em seniorum et a foro nisi babtizentur non co
medunt et alia multa sunt quae tradita sunt
illis seruare babtismata calicum et urceorũ
et aeramentorum et lectorum Et interrogaba
nt eum farissei et scribae dicentes quare dis
cipuli tui non ambulant iuxta traditionem seni
orum sed commonibus manducant manibus
panem at ille respondens dixit eis bene profe
tauit esaias de uobis hippocritis sicut scriptũ
est populus hic labis me honorat cor autem

eorum longe est a me in uanum autem me co
lunt docentes doctrinas et praecepta homin
um relinquentes enim mandatum dei tenentes
traditionem hominum babtismata urceorum
et calicum et alia similia his facitis multa.
Et dicebat illis bene inritum facitis praeceptum
dei ut traditionem uestram seruetis. moyses
enim dixit honora patrem tuum et matrem tuam
et qui maledixerit patri aut matri morte mori
atur uos autem dicitis si dixerit homo patri
aut matri corban quod est donum quod cum
que ex me tibi prodierit et ultra non dimittitis
eum quicquam facere patri suo aut matri re
scindentes uerbum dei per traditionem uestram
quam tradidistis et similia uestro huius mod
multa facitis et uocans iterum turbam dice
bat illis audite me omnes et intellegite nihil
est extra hominem introiens in eum quod pos
sit eum coinquinare sed quae de homine pro
cedunt hominem illa sunt quae comonicant

coinquinent si quis habet aures audiendi audiat
Et cum introisset in domum a turba interro
gabant eum discipuli eius parabulam Et ait
illis sic et uos prudentes estis non intellegitis
quia omne extrin secus introiens in hominē
non potest eum coinquinare commonicare quo
niam non intrauit in cor eius sed in uentrem
et secessum exit purgans omnes escas dicebat
autem quoniam quae de homine exeunt illa co
inquinant homin ab intus enim de corde homin
um cogitationes malae procedunt adulteria
fornicationes homicidia furta auaritiae nequi
tiae dolos inpudicitia oculus malus blasfemi
ae superbia stultitia omnia haec mala ab in
tus procedunt et commonicant hominem Et in
de surgens abiit in fines tiri et sidonis et ingre
sus domum neminem uoluit scire et non po
tuit latere mulier n statim ut audiuit ab eo cu
ius habebat filia spm inmundum intrauit et p
cidit ad pedes eius erat enim mulier gentilis

sero poeasa tenere. Et rogabat eum ut de
monium iceret de filia eius qui dixit illi sine
prius saturari filios non est enim bonum
sumere panem filiorum et mittere canibus
at illa respondit et dicit ei utique dne nam
et catulli sub mensa comedunt de micas puero
rum et ait illi propter hunc sermonem uade
exit demonium de filia tua. Et cum abisset ad
domum suam inuenit puellam iacentem su
pra lectum et demonium exisset. Et iterū
exiens de finibus tiri uenit per sidonem ad
mare galileae inter medios fines decapulis
et adducunt ei surdum et mutum et deprae
cabantur eum ut inponet illi manum et ad
prahendens eum de turba eorum misit di
gitos suos in auriculas eius et expuens te
tigit linguam eius et suspiciens in caelum in
gemuit et ait illi effeta quod est adaperire
et statim apertae sunt aures eius solutū
est uinculum linguae eius et loquebatur

recte et praecepit illis ne cui dicerent / gis plu
Quanto autem eis praecipiebat tanto ma
praedicabant et eo amplius admirabantur
dicentes · Bene omnia facit et surdos facit au
VIII dire et mutos loqui in illis diebus iterum cum
turba multa esset et nec haberent quod man
ducarent convocatis discipulis ait misse
rior super turbam quia eccam triduo susti
nent me nec habent quod manducent et si de
missero eos ieiunos in domum suam deficien
in via quidam enim ex eis de longe venerunt
et responderunt ei discipuli sui unde ipsos
poterit quis hic saturare panibus in solitu
dine et interrogavit eos quot panes habetis
qui dixerunt septem et praecepit turbae dis
cumbere super terram et accipiens septem
panes gratias agens fregit dedit que discipu
lis suis ut adponerent et adposuerunt
turbae et habebant pisciculos paucos et
ipsos benedixit et iussit adponi illis et man

ducauerunt & saturati sunt & sustuleru
nt quod super erat de fragmentis septem
sportas plenas erant autem qui manduca
uerunt quasi quattuor milia hominum &
dimisit eos & statim ascendens in nauem cum
discipulis suis uenit in partes dalmanutha
Et exierunt farisei ad eum & coeperunt con
quirere cum eo querentes ab illo signum de cae
lo temptantes eum & ingemescens spū scō ait
Quid generatio ista querit signum amen dico
uobis non dabitur generationi isti signum &
demittens eos ascendens iterum nauem abit
trans fretum & obliti sunt discipuli eius su
mire panes & nisi unum panem non habe
bant secum in naui. Et praecipiebat eis dicens
uidete & cauete a fermento fariseorum & he
rodis. Et cogitabant ad alterutrum dicen
tes quia panes non habemus quo cognito
ihs ait illis quid cogitatis in cordibus ues
tris quia panem non habetis nondum cog

nosceatis nec intellegitis caecatum adhuc ha
betis cor uestrum oculos habentes non ui
dentes et aures habentes non audientes nec
recordamini quando quinque panes fregi in
quinque milia hominum et quot cofinos frag
mentorum plenos sustulistis dicunt ei duode
cim quando et septem panes in quattuor milia
hominum quot dispossitas fragmentorum
tulistis et dicunt ei septem et dicebat eis quo
modo nondum intellegitis. / Et rogant eum
Et uenerunt bethzaida et adducunt ei caecū
ut illum tangeret et adprachensa manu eius
ceci deflens eduxit eum extra uicum et expuens
in oculos eius inpossitis manibus suis inter
rogauit eum si aliquid uideret et aspiciens
uideo homines uelud arbores ambulantes et
iterum inpossuit manus super oculos eius
et coepit uidere et restitus est ita ut uideret
clare omnia et missit illum in domum suam
dicens uade in domum tuam et si in uicum

introieris nemini dixeris / cessariae philippi

Et egressus est ihs et discipuli eius in castella

Et in uia interrogabat discipulos suos dicens

eis quem me dicunt esse homines qui respon

derunt illi dicentes iohannem babtistam alii

heliam alii uero quasi unum de profetis tunc

dicit illis uos uero quem me dicitis esse / ua

Respondens petrus ait tu es xps Et commini

tus eis ne cui dicerent de illo Et coepit docere

illos quoniam oportet filium hominis mul

ta pati Et reprobari a senioribus Et a sum

mis sacerdotibus Et scribis Et occidi post tres

dies resurgere Et palam uerbum loquebat

Et adprehendens eum petrus coepit incre

pare eum qui conuersus Et uidens discipulos

suos comminatus est petro dicens uade retro

me satanas quoniam non sapis quae di sunt

sed quae sunt hominum / eis si quis uult

Et conuocata turba cum discipulis suis dixit

post me sequi abneget se ipsum Et tollat cru

cem suam et sequatur me qui enim uoluerit
animam suam saluam facere perdet eam
qui autem perdiderit animam suam propter
me et propter euangelium saluam eam faciet
quid enim proderit homini si lucretur mun
dum totum et detrimentum faciat animae su
ae aut quid dabit homo commotationem pro
anima sua · Qui enim me confussus fuerit
et mea uerba in generatione ista adultera et
peccatrice et filius hominis confudet eum cū
uenerit in gloria patris sui cum angelis scīs
Et dicebat illis amen dico uobis quia sunt
quidam de hic stantibus qui non gustabunt
mortem donec uideant regnum dī ueniens in ui
rtute sua Et post dies sex adsumpsit ihs pe
trum et iacobum et iohannem et ducit illos in
montem excelsum seorsum solus et trans fi
guratus est coram ipsis et uestimenta eius
facta sunt splendentia candida nimis uelud nix
qualia fullo super terram non potest candi

da facere et apparuit illis helias cum moise
et erant loquentes cum ihu et ait petrus ra
bbi bonum est hic esse et faciamus trea ta
bernacula tibi unum et mosi unum et heliae
unum non enim sciebat quid diceret erant enim ti
more exterriti et facta est nubs obumbrans
eos et uenit uox de nube dicens hic filius
meus carissimus audite illum et statim cir
cum spicientes neminem amplius uiderunt
nisi ihm tantum secum et discendentibus
illis de monte praecipit illis ne cui quae ui
dissent narrarent nisi cum filius hominis
a mortuis resurrexerit / tes quid esset cum a
Et uerbum continuerunt apud se conquiren
mortuis resurrexerit / nt farissei et scribae
Et interrogabant eum dicentes qui enim dicu
quia heliam oportet uenire primum qui res
pondens ait illis helias cum uenerit primo
restituet omnia et quomodo scribtum est in
filium hominis ut multa patiatur et contemp

180

natur sed dico uobis quia & helias uenit & fe
cerunt illi quaecumque uoluerunt sicut scrip
tum est de eo / magnam circa eos & scribas con
Et ueniens ad discipulos suos uidit turbam
quirentes cum illis & confestim omnis popu
lus uidens eum stupefactus est & expauerunt
& adcurrentes salutabant eum & interroga
bat eos quid inter uos conquiritis / ter adtuli
Et respondens unus de turba dixit magis
filium meum ad te habentem spm inmutum
qui cumque eum adpraehenderit adlidit eum
& spumat & stridet dentibus & arescit & dixi
discipulis tuis ut eicerent illum & non potue
runt qui respondens eis dixit o generatio ma
la incredula quam diu apud uos ero quam
diu uos patiar adferte illum ad me & adtul
lerunt eum & cum uidisset eum statim sps
conturbauit eum & elisus in terra uolutaba
tur spumans & interrogauit patrem eius quan
tum temporis est ex quo hoc ei accedit & ille ait

abinfantia et frequenter eum et in ignem et
quas missit ut eum perderet sed quidpotes
adiuua nos et miserere nostri ihs autem ait
illi si potes credere omnia possebilia cred
enti et continuo exclamans pater pueri cum
lacrimis aiebat credo adiuua incredulita
tem meam· Et cum uideret ihs currentem tur
bam comminatus est spiritui inmundo dicens
illi surde et mute sps ego tibi praecipio exi a
beo et amplius ne introias ineum et clamans
et multum discerpens eum exit abeo et fac
tus est sicut mortuus ita ut multi dicerent
quia mortuus est ihs autem tenens manum
eius eleuauit illum et surrexit et cum introis
set domum discipuli eius secreto interroga
bant eum quare nos non potuimus iecere eū
et dixit illis ihs hoc genus innullo potest exi
re nisi moratione et ieiunio / et nolebat
Et inde profecti praetergrediebantur galileam
quem quam scire docebat autem discipulos

suos et dicebat illis quoniam filius hominis
tradetur in manus hominum et occident eum
et occisus tertia die resurget at illi ignoraba
nt uerbum et timebant eum interrogare / nt
Et uenerunt cafarnaum qui cum domi esset
interrogabat eos quid in uia tractabatis / pu
At illi tacebant siquidem inter se in uia dis
tauerunt quis esset illorum maior et resid
ens uocauit xii et ait illis siquis uult primũ
esse fiat omnium nouissimus et omnium mi
nister et accipiens puerum statuit eum in
medio eorum quem cum plexus esset ait il
lis quis quis unum ex cuius modi pueris re
receperit in nomine meo me recipit et quicum
que me susceperit non me suscipit sed eum
qui me misit Respondit illi iohannis dice
ns magister uidimus quendam in nomine tuo
iecentem demonia qui non sequitur nos et
proibuimus eum ihs autem ait nolite pro
hibere eum nemo est enim qui faciat uirtute

meo & posit cito male loqui de me qui enim
non est aduersus uos pro uobis est quisquis
enim potum dederit uobis calicem aquae in
nomine meo quia xpi estis amen dico uobis
non perdet mercedem suam / pussillis cred
Et quic quis scandalizauerit unum ex his
entibus in me bonum est ei magis si circum
daretur mola assinaria collo eius & in ma
re mitteretur. Et si scandalizauerit te ma
nus tua abscide eam bonum est tibi debi
lem introire in uitam quam duas manus
habentem ire in gehennam ignis non extin
guitur & si pes tuus scandalizauerit te am
puta illum bonum est tibi claudum introire
in uitam aeternam quam duos pedes ha
bentem mitti in gehennam ignis inextinguibi
lis. Ubi uermis eorum non moritur & ignis
non extinguitur quod si oculus tuus scandaliza
t te iece eum bonum est tibi luscum introi
re in regnum dī quam duos oculos haben

tem in gehennam ignis ubi uermis eorum non
moritur et ignis non extinguitur omnis igni
salietur et omnis uictima salietur. / rit
Bonum est sal quod si sal insulsum fue
in quo illud condietis habete in uobis salem
et pacem habete inter uos / tra iordanen et
Et inde exsurgens uenit in fines iudeae ul
conueniunt iterum turbae ad eum et sicut
consueuerat iterum docebat eos et accedentes fa
risei interrogabant eum si licet uiro uxorem
dimittere temptantes eum at ille respondens
dixit eis quid uobis praecipit moises permissit
libellum repudi scribere et dimittere quibus
respondens ihs ait ad duritiam cordis ues
tri scripsit uobis praeceptum istud ab ini
tio autem masculum et feminam fecit ds
et dixit propter hoc relinquet patrem et ma
trem et adherebit uxori suae et erunt duo
in carne una itaque non sunt duo sed una
caro quod ergo ds coniungit homo non sepa
ret

Et in domu iterum discipuli eius de eodem
interrogauerunt / suam Et aliam duxerit ad
Et dicit illis quicumque dimiserit uxorem
ulterium committit super eam Et si uxor dimis
serit uirum suum Et alii nubs erit mechatur
Et offerebant illi paruulos ut tangeret il
los discipuli autem comminabantur offeren
tibus quos cum uideret ihs indigne tulit Et ait
illis sinite paruulos uenire ad me Et ne pro
ibueritis eos talium est enim regnum cae
lorum amen dico uobis quisque non recipe
rit regnum di uelud paruus non intrabit
in illud Et complexans eos Et inponens man
um super illos benedicebat eos / quidam
Et cum egresus esset in uiam procurrens
ingenu flexo ante eum rogabat eum dicens
magister bone quid faciam ut habeam ui
tam aeternam ihs autem dicit ei quid me dicis
bonum nemo bonus nisi unus ds praecepta
nosti ne furoris ne falsum testimonium

dicas honora patrem tuum et matrem tuam
et ille respondens ait illi magister omnia haec
obseruaui a iuuentute mea / ubi de est uade
Ihs autem intuitus est eum et dixit illi unum
quae cum que habes uende et da pauperib:
et habebis thesaurum in caelo et ueni sequere
Qui contristatus in uerbo hoc abit merens
erat habens possessiones multas et circum
spiciens ihs ait discipulis suis quam difficile
est confidentes in pecuniis regnum dī introire
facilius est camellum per foramen acus trans
ire quam diuitem in regnum dī qui magis admi
rabantur dicentes ad semet ipsos et quis pot
est saluus fieri et intuens illos ihs ait apud ho
mines quidem inpossibile est sed non apud dm̄
omnia enim possibilia sunt apud dm̄ et coepit pe
trus ei dicere· Ecce nos dimisimus omnia et se
cuti sumus te respondit ihs ait amen dico uob
is nemo est qui reliquerit domum aut fratr
es aut sorores aut matrem aut patrem aut

filios aut agros propter me et propter euan
gelium qui non accipiet centies tantum nunc
in tempore hoc domus et fratres et sorores et
et matres et filios et agros cum persecutionib:
et in saeculo futuro uitam aeternam. / simi pri
Multa autem erunt primi nouissimi et nouis
mi. Erant autem in uia ascendentes in hirusoli
ma et praedicabat illis ihs et stupebant eos ti
mens iterum illos duodecim coepit illis dicere
quae essent ei futura, quia ecce ascendimus
in hirusolima et filius hominis tradetur prin
cipis sacerdotum et scribis et senioribus et dam
nabunt morte eum et tradent eum gentibus et in
ludent ei et conspuent eum et flagillabunt eum
et interficient eum et tertia die resurget / bedei di
Et accedunt ad illum iacob et iohannis filii ze
centes magister uolumus ut quodcumque petieri
mus facias nobis at ille dixit eis quid uultis ut
faciam uobis et dixerunt da nobis ut unus ad d
exteram tuam et alius ad sinistram tuam sed

eamus in gloria tua ihs autem ait eis nesci
tis quid petatis potestis bibere calicem quē
ego babtizari atilli dixerunt ei possumus
ihs autem ait eis calicem quidem quem ego
bibo bibetis et babtismum quo ego babtizor
babtizamini sedere autem ad dexteram uel
ad sinistram meam non est meum dare uo
bis sed quibus paratum est / iacobo et ioh
Et audientes decem coeperunt indignari de
caine ihs autem uocans eos ait illis scitis qui
hi qui uidentur principari gentibus dominen
tur eis et principes eorum potestatem habe
nt ipsorum non ita est autem in uobis sed q
uin que uoluerit fieri maior erit uester mi
nister quicumque autem uoluerit in uobis pri
mus esse erit omnium seruus / recur ei sed
Nam et filius hominis non uenit ut ministrare
ut ministraret et daret animam suam redem
ptionem pro multis / richo et discipuli eius et
Et uenerunt hiericho et proficiscente eo dehe

plurima multitudo filius timei cuiusdam
bartimeus caecus sedebat iuxta uiam men
dicans quicum audisset quia ihs nazarenus
est coepit clamare et dicere fili dauid ihs mis
serere mei et comminabantur illi multi ut ta
ceret at ille multo magis clamabat fili dauid
misserere mei et stans ihs praecepit illum uo
cari et uocant caecum dicentes ei animae equior
esto surge uocat te qui proiecto uestimento suo
exiliens uenit ad eum et respondens illi ihs dix
it quid uis tibi faciam caecus autem dixit ei ra
bbi ut uideam ihs autem ait illi uade fides
tua te saluum fecit et confestim uidit et sequ
ebatur eum in uia / thaniae ad montem oliue
XI Et cum adpropinquarent hierusolimae et be
ti mittit duos ex discipulis suis et ait illis ite in
castellum quod contra uos est et statim intro
euntes illuc inuenietis pullum asinae ligatum
super quem adhuc nemo hominum sedit sol
uite illum et adducite et si quis uobis dixerit

quid facitis hoc dicite quia dño necessarius est
Et continuo dimittet / te ianua foris in biuio
Et abeuntes inuenerunt pullum ligatum an
Et soluunt eum Et quidam de illic stantibus di
cebant illis quid facitis soluentes pullum qui
dixerunt eis sicut praeceperat illis ihs Et dimisse
runt eis Et duxerunt pullum ad ihm Et inponu
nt illi uestimenta sua Et sedit super eum mul
ti autem uestimenta sua strauerunt in uia ali
autem frundones caedebant de arboribus Et st
ernebant in uia / dicentes os anna benedictus
Et qui praeibant Et qui sequebantur clamabant
qui uenit in nomine dñi benedictus quod uenit
regnum patris nostri dauid os anna in excelsis·
Et introiuit in hirusolimam in templum Et cir
cum spectis omnibus cum iam uespera esset
hora exiuit in bethaniam cum ·xii· discipulis suis
Et alia die cum exirent a bethania esuriit cum
que uidisset a longe ficum habentem folia ue
nit uidere si quid forte inueniret in ea Et cum

uenisset ad eam nihil inuenit praeter folia
non enim erat tempus ficorum Et respondens
dixit ei iam non amplius in aeternum quisquā
ex te fructus manducet Et audiebant discipu
li eius. Et ueniunt hierusolimam Et cum intro
isset templum coepit iecere uendentes Et emen
tes in templo Et mensas nummulariorum Et ca
thedras uendentium columbas euertit Et non
sinebat ut quisquam uas transferret per
templum Et docebat dicens illis nonne scrip
tum est quia domus mea domus orationis
uocabitur omnibus gentibus uos autem fe
cisas eam speluncam latronum. / querebant
Quo audito principes sacerdotum Et scribae
quomodo eum perderent timebant enim eum
quoniam uniuersa turba admirabatur super
doctrinam eius / aridam factam a radicibus
Et Et cum mane transiret uiderunt ficum
Et recordatus petrus dicit ei rabbi ecce ficus cui
maledixisti aruit. Et respondens ihs ait illis

[illegible] dicit [illegible] quia [illegible]
[illegible] monti [illegible] mittere in ma
re et non haesitauerit in corde suo sed credi
derit quia quodcumque dixerit fiat fiet ei
Propterea dico uobis omnia quaecumque orantes pe
titis credite quia accipietis et eue
nient uobis Et cum stabitis ad orandum dimit
tite si quid habetis aduersus aliquem
ut et pater uester qui in caelis est dimittat
uobis peccata uestra / [illegible] in templo·
Et ueniunt rursus hierusolimam Et cum am
bularent in templo accedunt summi sacerdotes et scribae
et seniores et dicunt illi in qua potesta
te haec facis et quis tibi dedit hanc potesta
tem ut ista facias ihs autem respondens ait
illis interrogabo uos et ego unum uerbum
et respondete mihi et dicam uobis in qua po
testate haec facio baptismum iohannis de
caelo erat an ex hominibus respondete mihi
at illi cogitabant secum dicentes si dixerimus

de caelo dicet quare ergo non credidistis ei
et si dixerimus ex hominibus timebant populum
omnes enim habebant iohannem quia uere
propheta esset et respondentes dicunt ihu
nescimus et respondens ihs ait illis neque ego
dico uobis in qua potestate haec facio

XII Et coepit illis in parabolis loqui uineam pa-
stinauit homo et circumdedit sepem et fodit lacum
et aedificauit turrim et locauit eam agricolis
et peregre profectus est et misit ad agricolas in
tempore seruum ut ab agricolis acciperet de fruc-
tu uineae qui adprehensum eum caeciderunt et dimiserunt
uacuum et iterum misit ad
illos alium seruum et illum in capite uulnerau-
erunt et illum occiderunt et plures alios quos-
dam caedentes alios uero occidentes adhuc ergo
unum habens filium carissimum et illum mi-
sit ad eos nouissimum dicens quia reuerebun-
tur filium meum coloni autem dixerunt ad in-
uicem hic est heres uenite occidamus eum et nostra

erit hereditas et adprehendentes eum occide-
runt et iecerunt extra uineam quid ergo faciat
dn̄s uineae ueniet perdet colonos et dabit ui
neam aliis nec scripturam hanc legistis la
pis quem reprobauerunt aedificantes hic fac
tus est in caput anguli a dn̄o factus est iste
et est mirabile in oculis nostris / cogitauerunt
Et querebant eum tenere et timuerunt turbam
enim quoniam ad eos parabulam hanc dixe-
rat et relicto eo abierunt et mittunt ad eum qu
os dam et farisaeis et hirudianis ut eum cape
rent in uerbo qui uenientes dicunt ei magister
scimus quoniam uerax es et non curas quem
quam nec enim uides in faciem hominum sed
in ueritate uiam dī doces dic ergo nobis licet da
ri tributum cessari an non dabimus qui sciens
uersutias eorum ait illis quid me temptatis
adferte mihi denarium ut uidiam at illi obtu
lerunt ei et ait illis cuius est imago haec et in
scriptio dicunt illi cessaris respondens autē

ihs dixit illis reddite ergo quae sunt cessaris
cessari & quae dī dō & mirabantur super eū
& uenerunt ad eum sadducei qui dicunt resur
rectionem non esse & interrogabant eum dicen
tes magister moises scripsit nobis ut si cuius
frater mortuus fuerit & dimiserit uxorem &
& filios non reliquerit accipiat frater eius ux
orem ipsius & resuscitet semen fratri suo sep
tem ergo fratres fuerant apud nos & primus
accipit uxorem & mortuus est non relicto semi
ne & secundus accipit eam & mortuus est &
nec iste reliquit semen & tertius similiter / u
Et acceperunt eam similiter septem & non re
querunt semen nouissima autem omnium de
functa est mulier in resurrectione ergo cui in re
surrexerint cuius de his erit uxor septem enī
habuerunt eam uxorem & respondens ihs
ait illis non ne ideo erratis nescientes scrip
turas neque uirtutem dī cum enim a mortuis
resurrexerint neque nubunt neque nuben

tur [illegible] sed erunt sicut angeli in caelis
de mortuis autem quod resurgant non legis
tis in libro moisi super rubum quomodo dix
erit illi ds inquiens ego sum ds abraham et
ds isaac et iacob non est mortuorum sed uiuorū
uos ergo multum erratis et accessit unus ex
scribis qui audierat illos conquirentes et ui
dens quoniam bene illis responderit interro
gauit eum dicens quod est primum omnium ma
ndatum ihs autem respondit ei quia primum
omnium mandatum est audi israhel dns ds
tuus ds unus est et diliges dnm dm tuum ex
toto corde tuo et ex tota anima tua et ex tota
mente tua et ex tota uirtute tua hoc est pri
mum mandatum secundum autem simile illi
diliges proximum tuum tamquam te ipsum
maius horum aliud mandatum non est ita
et ait illi scriba bene magister in ueritate dix
quia unus est et non est alius praeter eum
et ut diligatur ex toto corde et toto intellectu

Et ex tota anima et ex tota fortitudine et dilige-
re proximum tamquam se ipsum maius est
omnibus holocaustomatibus et sacrificiis ihs
autem uid eus quod sapienter respondisset
dixit illi nones longe a regno dī / spond eus ihs
Et nemo iam audebat eum interrogare. Et re
dicebat in templo quomodo dicunt scribae
xpm filium esse dauid ipse enim dauid dicit
in spū sco dixit dns dno meo sede a dexteris me-
is donec ponam inimicos tuos scabellum pedū
tuorum ipse ergo dauid dicit dnm et unde est
filius eius et multa turba eum libenter audieba.
Et dicebat eis in doctrina sua cauete a scribis
qui uolunt in stolis ambulare et salutari in
foro et in primis cathedris sedere in sinagogis
et primos discubitos in cenis / tu prolixae orat.
Qui deuorant domus uiduarum sub obten
tionis hii accipiunt prolixius iudicium et se-
dens ihs contra gazophilacium aspiciebat
quomodo turba iactaret et aes in gazophilaciū

Et multi diuites iactabant multa cum ue-
nisset autem una uidua pauperacula misit
aera duo minuta quod est quadrans Et con
uocatis discipulos suos ait illis amen dico
uobis quoniam uidua haec pauperacula pl
us omnibus misit qui miserunt in gazofilaci
um omnes enim quod habundabant illis
miserunt haec uero de penuria sua omnia
quae habuit missit totum uictum suum / ex
XIII Et cum egrederetur de templo ait illi unus
discipulis suis magister aspice quales lapides
Et quales structura templi Et respondens ihs
ait illi uides has magnas aedificationes non re-
linquetur lapis super lapidem qui non distru
atur. Et cum sederet in monte oliueti contra
templum interrogabant eum seperatim petrus
Et iacobus Et iohannis Et andreas dic nobis
quando ista fiat Et quod signum erit quan
do haec omnia incipient consummari Et re
spondens ihs cepit dicere illis uidete autem

ne quis uos seducat multi enim uenient in no
mine meo dicentes quia ego sum et multos se
ducent cum autem audieritis bella et opinion
is bellorum ne timueritis oportet enim fieri
sed nondum est finis exsurget autem gens su
per gentem et regnum super regnum et erunt
terrae motus per loca et fames initium dolo
rum haec / uos in conciliis et sinagogis uapu
Uidete autem uos metipsos tradent enim
labitis et ante praesides et reges stabitis
propter me in testimonium illis / praedicat
et in omnes gentes primum autem oportet
ri euangelium / cogitare qui loquamini sed
et cum duxerint uos tradentes nolite prae
quod datum uobis fuerit in illa hora id loque
mini non enim eritis uos loquentes sed sps scs
qui loquitur in uobis tradet autem frater fra
trem in mortem et pater filium et consurgent
filii in parentes et morte adficient eos et eritis
odio omnibus propter nomen meum qui autem

sustinuerit usque infinem hic saluus erit.
Cum ergo uideritis abominationem desola
tionis tractatam ubi non debet qui legit intelle
gat. Tunc qui in iudea sunt fugiant in montes
et qui super tectum non descendat in domum
nec intro eat ut tollat aliquid de domu sua et
qui in agro erit non reuertatur retro tollere
uestimentum suum. Uae autem pregnantibus
et nutrientibus in illis diebus. /uel sabbato
Orate uero ut hiemae non fiat fuga uestra
Erunt enim dies illi tribulationes tales quales
non fuerunt ab initio creaturae quam condidit ds
usque nunc neque fient /omnis caro sed prop
et nisi breuiasset dns dies non fuisset salua
ter electos quos elegit breuiabit dies. /ce illic
Et tunc siquis uobis dixerit ecce hic est xps ac
ne credideritis. Exsurgent enim seudoxpi et se
udo profetae et dabunt signa et portenta ad
seducendos si potest fieri etiam electos uos
ergo uidete ecce praedixi uobis omnia. Sed

illis diebus post tribulationem illam sol
contenebrabitur et luna non dabit splendo
rem suum et erunt stellae caeli discenden
tes et uirtutes quae sunt in caelis mouebunt:
Et tunc uidebunt filium hominis uenientem
in nubibus caeli cum uirtute multa et gloria
Et tunc mittet angelos suos et congregabit ele
ctos suos a quattuor uentis a summo terrae
usque ad summum caeli a ficu autem arbore
discite parabulam cum iam ramus eius tener
fuerit et folia nata fuerint cognoscetis quia in
proximo sit aestas sic et uos cum uideritis ha
ec omnia fieri scitote quod in proximo sit in os
tiis amen dico uobis quoniam non transiet ge
neratio haec donec omnia ista fiant caelum
autem et terra transibunt uerba autem mea
non transibunt / geli in caelo neque filius nisi
De die autem illo uel hora nemo scit neque an
pater: Uidete uigilate et orate nescitis enim qu
ando tempus sit: Sicut homo qui peregre pro

fectus reliquit domum suam & dedit seruis
suis potestatem cuius que operis & ianitori
praecipit ut uigilet / utrum sero an media
Uigilate ergo nescitis enim quando d(omi)n(u)s ueniat
nocte an gallicantu an mane ne cum uenerit re
pente inueniat uos dormientes quod autem uo
bis dico omnibus dico uigilate / querebant sum
viv Erat autem pascha & azema post biduum· &
mi sacerdotes & scribae quomodo eum dolo
tenerent & occiderent dicebant enim non in die
festo ne forte tumultus fieret populi / prosi
Et cum esset bethaniae in domu simonis le
& recumberet ueniens mulier habens alabas
trum ungenti nardi praetiosi & fracto alabas
tro effudit super caput eius erant autem qui
dam indigne ferentes intra semet ipsos de disci
pulis & dicentes ut quid perditio haec ungenti
facta est poterat enim ungentum istud uenun
dari plus quam trecentis denariis & dari pau
peribus & fremebant in eam ih(esu)s autem dixit

illis sinite eam quid illi molesti estis bonum opus
operata est in me semper enim pauperes habe
bitis uobis cum et cum uolueritis potestis illis
bene facere me autem non semper habebitis .
Quod habuit haec fecit praeuenit enim ungen
to ungere corpus meum in sepulturam amen di
co uobis ubi cumque praedicatum fuerit eua
ngelium istud in uniuersum mundum et quod
fecit haec narrabitur in memoriam eius ./ ad
Et iudas scariothis unus de duodecim abiit
summos sacerdotes ut proderet eum illis qui
audientes gauisi sunt et promisserunt ei pecu
niam se daturos et exeo quaerebat quomodo il
lum oportune traderet et primo die azemorum
quando pascha immolab dicunt discipuli quo
uis eamus et paremus tibi ut manduces pas
cha et mittit duos ex discipulis suis et dicit eis
ite in ciuitatem et occurret uobis homo lagoná
aquae baiolans sequimini eum et quo cumq;
introierit dicite dño domus quia magister di

[illegible] refectio mea ubi pascha cum disci
pulis meis manducem & ipse vobis demons
trabit cenaculum stratum & illic parate no
bis & abierunt discipuli eius & venerunt in ci
vitatem & invenerunt sicut dixerat illis &
praeparaverunt pascha. / & discumbentibus eis
Vespere autem facto venit cum duodecim
& manducantibus ait ihs amen dico vobis quia
unus ex vobis me tradet qui manducat mecum.
At illi coeperunt contristari & dicere ei singula
tim numquid ego sum [illegible] / cum in catino & filiu
Qui ait illis unus ex xii qui intinguit [illegible]
us hominis vadit sicut scriptum est de eo vae
autem homini illi per quem filius hominis trad
itur Bonum erat ei non natus homo ille / benedixit
Et manducantibus illis accepit ihs panem &
fregit & dedit eis & ait sumite hoc est corpus
meum & accepto calice gratias agens dedit
eis & biberunt ex illo omnes & ait illis hic est
sanguis meus novi & aeterni testamenti qui

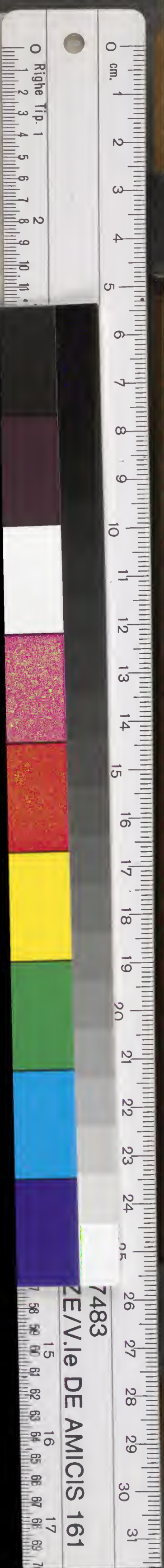
pro multis effunditur. amen dico uobis quia
non bibam de genimine uitis usque in diem illum
cum illud bibam nouum in regno dei /
Et ymno dicto exierunt in montem oliueti. Et ait
ihs omnes scandalum patiemini in me in ista
nocte. Quia scriptum est percutiam pastorem
et dispergentur oues gregis mei sed postquam
surrexero praecedam uos in galileam /
petrus autem ait ei. Et si omnes scandalizati fuerint
sed non ego. Et ait illi ihs amen dico tibi quia tu
hodie in nocte hac prius quam gallus uocem
bis ter me negaturus es /
At ille amplius loquebatur et si oportuerit
non te negabo similiter autem et omnes dixerunt
Et ueniunt in praedium cui nomen est gethsemani
Et ait discipulis suis sedete hic donec orem. Et ad-
sumpsit petrum et iacobum et iohannem secum
et coepit pauere et taedere / sustinete hic et uig-
Et ait illis tristis est anima mea usque ad mor-
tem. Et cum processisset pusillum procidit

in faciem super terram et orabat ut si fieri
posit transiret ab eo hora et dixit abba pa
ter omnia possibilia sunt tibi transfer cali
cem hunc a me sed non quod ego uolo sed quod
tu uis et uenit et inuenit eos dormientes et ait
petro simon dormis non potuisti una hora
uigilare: Uigilate et orate ut ne intretis in tem
ptationem sps quidem promtus est caro ue
ro autem infirma et iterum abiens orauit eun
dem sermonem dicens et reuersus denuo inue
nit eos dormientes erant enim oculi eorum ingra
uati a somno et ignorabant quid respondere
nt ei et uenit tertio et ait illis dormite iam et re
quiescite: Sufficit uenit hora ecce tradetur fi
lius hominis in manus peccatorum surgite ea
mus ecce qui me tradet prope est: Et adhuc eo
loquente uenit iudas scarioth unus ex xii et cum
illo turba cum gladiis et fustibus a summis sa
cerdotibus et scribis et senioribus/ quem cum
Dederat autem traditor eis signum eis dicens

quem cum que osculatus fuero ipse est tene
re eum & ducite cum monitione & cum uenisset
statim accessit ad eum aue rabbi & oscula
tus est eum at illi manus iniecerunt in eum
& tenuerunt eum: Unus autem quidam de
circum stantibus educens gladium percussit ser
uum summi sacerdotis & amputauit illi auri
culam & respondens ihs ait illis tamquam ad
latronem existis cum gladiis & fustibus conpre
hendere me cotidie eram apud uos in templo
docens & non me tenuistis sed ut inplerentur
scripturae: Tunc discipuli eius relinquentes
eum omnes fugerunt adolescens autem quidam
sequebatur illum amictus sindone super nudo
& tenuerunt eum at ille reiecta sindone nudus
profugit ab eis: & adduxerunt ihm ad summum
sacerdotem & conueniunt omnes sacerdotes &
scribae & seniores / que in atrium summi sacer
Petrus autem a longe secutus est eum us
dotis & sedebat cum ministris & calefaciebat

se adignem: Summi uero sacerdotes et omne
concilium querebant aduersus ihm testimo
nium falsum dicebant aduersus eum et con
uenientia testimonia non erant: Et quidam
surgentes falsum testimonium ferebant ad
uersus eum dicentes quoniam nos audiuimus
eum dicentem ego dissoluam templum hoc ma
nu factum et intriduum aliud manu factum
aedificabo et non erat conueniens testimonium
illorum et exsurgens summus sacerdos in me
dium interrogauit ihm dicens non respondis
quicquam adea quae tibi obiciuntur abhis
ille autem tacebat et nihil respondit rursū
summus sacerdos interrogabat eum et dicit
ei tu es xps filius dī benedicti ./ hominis seden
Ihs autem dixit illi ego sum et uidebitis filium
adextris uirtutis et uenientem cum nubibus cae
li: Summus sacerdos scidit uestimenta sua
ait: Quid adhuc desideramus testes audistis
blasfemiam eius quid uobis uidetur qui omnes

condempnauerunt eum esse reum mortis / re
Et coeperunt quidam conspuinere et inride-
eum et uelare faciem eius colophis eum cede-
re et dicere ei profetiza et ministri alaphis
eum cedebant. Et cum esset petrus in atrio de-
orsum uenit una ex ancillis summi sacerdo-
tis et cum uidisset petrum cale facientem se
aspiciens illum ait et tu cum ihū nazareno
eras at ille negauit dicens neque scio neque
noui quid dicas. Et exiit foras ante atrium
et gallus cantauit rursus autem cum uidisset
illum ancilla coepit dicere circum stantibus
quia hic ex illis est at ille iterum negauit et
post pusillum rursus qui adstabant dice-
bant petro uere ex illis es nam et galileus es
ille autem coepit anathematizare et iurare quia
nescio hominem istum quem dicas et statim ite-
rum gallus cantauit. Et recordatus est pe-
trus uerbi quod dixerat ei ihs prius quam gal-
lus cantet bis ter me negabis et coepit flere

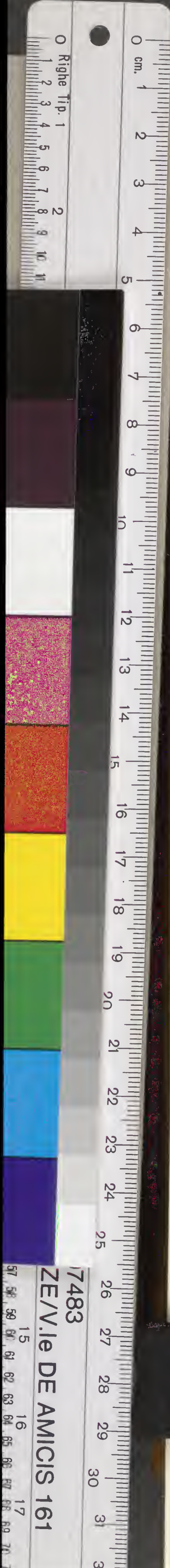
XI Et confestim mane consilium facientes sum
mi sacerdotes cum senioribus et scribis et
uni uersa concilio. Uincientes ihm duxerunt
et tradiderunt pilato. Et interrogauit eum
pilatus tu es rex iudeorum at ille respon
dens ait illi tu dicis. Et accussabant eum
summi sacerdotes inmultis ipse uero nihil
respondit pilatus autem interrogabat eum
dicens non respondis quicquam uides inqua
nis te accussant ihs autem amplius nihil
respondit ita ut miraretur pilatus. / ex
Per diem festum solebat dimittere illis unum
uinctis quem cumque petissent. / bas quia
Erat autem in carcere qui dicebatur barab
sedictiosis erat uinctus qui in sedictione fe
cerat homicidium. Et cum ascendisset turba
coepit rogare sicut semper faciebat illis per
diem sollemnem ut dimitteret unum uinctum pi
latus autem respondit eis et dixit uultis dim
ittam uobis regem iudeorum sciebat enim

quod per inuidiam tradidissent eum summi
sacerdotes ... Pontifices autem concitauerunt
turbam ut magis barabban dimitteret eis
Pilatus autem iterum respondens ait illis
quid ergo uultis ut faciam regi illi quem dici
tis iudeorum at illi iterum clamauerunt di
centes crucifige eum Pilatus autem uolens po
pulo satis facere dimisit illis barabban et
tradidit ihm flagillis cesum ut crucifigeretur
Milites autem duxerunt eum intro in atrium
praetorii et conuocant totam cohortem indu
unt eum purpuram et inponunt ei plectan
tes spineam coronam et coeperunt saluta
re eum aue rex iudeorum et percutierunt ca
put eius arundine et conspuebant eum et po
nentes genua adorabant eum / purpura et
Et postquam inluserunt ei exuerunt illum
induerunt uestimenta eius et educunt illum
ut crucifigerent eum Et angarizant prae
ter euntem quempiam simonem cirineum ue

nientem de uilla patrem alexandri et rufi
ut tolleret crucem ihesu. Et perducunt illum
in golgotha locum quod interpraetatur cal
uariae locus. Et dabant ei murratum uinum
bibere et non accepit / ta eius mittentes sor
Et crucifigentes eum diuiserunt uestimen
tum super ea quis quid tolleret / eum
Erat autem hora tertia et crucifixerunt
Et erat titulus causae eius inscriptus rex
iudeorum. Et cum eo crucifigunt duos latro
nes unum a dextris et alium a sinistris eius.
Et adimpleta est scriptura quae dicit
Et cum iniquis reputatus est. Et prae
tereuntes blasfemabant eum mouentes ca
pita sua et dicentes. ua. qui distrues templum
et in tribus diebus aedificas saluum fac te
et ipsum discendens de cruce / aliter uerum
Similiter et summi sacerdotes inludentes ad
cum scribis dicebant alios saluos facere
fecit se ipsum non potest saluum xps rex

mater et solome et cum esset in galilia seque
bantur eum et ministrabant ei et aliae mul
tae quae simul cum eo ascenderant hieru
solimam. Et cum iam sero esset factum
quia erat parasceue quod est ante sa
batum uenit ioseph abarimathia nobilis
decorio qui et ipse erat expectans regnum
dī et audacter introit ad pilatum et petit cor
pus ihū pilatus autem mirabatur sē iam
cum obisset et accersito centorione interroga
uit eum si iam mortuus esset et cum cognoui
sset centorione donauit corpus ioseph/eius
Mercauit autem ioseph sindonem et depon
eum inuoluit sindonem et possuit eum in mo
numentum quod erat exasum de petra et ad
uoluit lapidem ad hostium monumenta/seph
Ubi autem maria magdalena et maria io
X:4 aspiciebant ubi poneretur. Et cum transisis
et sabbatum mariae magdalene et maria
iacobi et solome emerunt aromata ut ueni

entes ungerent eum. Et ualde mane una
sabbatorum ueniunt admonumentum hor
te iam sole Et dicebant adinuicem quis re
uoluit nobis lapidem abhostio monomenti
erat autem magnus nimis Et respicientes ui
dent reuolutum lapidem erat quippe magn
us ualde Et introeuntes inmonomento uiderunt
iuuenem sedentem indextris co opertum stola
candida Et obstupuerunt. qui dicit illis nol
te expauescere ihm queritis nazarenum cru
cifixum surrexit non est hic ecce locus ubi pos
suerunt eum sed ite et dicite discipulis eius et
petro quia ecce praecedit uos ingalileam ibi eum
uidebitis sicut dixit uobis. Et illae exeuntes
fugerunt demonumento inuaserat enim eas
tremor et pauor et nemini quicquam dixerunt
timebant enim surgens autem mane prima sab
bati apparuit ihs primo mariae magdalenae
de qua iecerat septem demonia illa uadens
nuntiauit his qui cum eo fuerant loquentibus

Et illi audientes quia uiuit et uisus
esset ab ea non crediderunt ostensus est in al
Post haec autem duobus ex his ambulantib:
ia effigie euntibus illis in uillam et illi euntes
nuntiauerunt ceteris sed nec illis crediderunt
nouissime recumbentibus illis undecim
apparuit et exprobrauit incredulitatem illo
rum et duritiam cordis illorum quia his
qui uiderant eum resurrexisse non credide
runt et dixit eis euntes in mundum
uniuersum praedicate euangelium om
ni creaturae qui crediderit et babtizatus fue
rit saluus erit qui uero non crediderit con
dempnabitur signa autem eos qui crediderint haec
sequentur in nomine meo demonia eicient lin
guis loquentur nouis serpentes tollent et si
mortiferum quid biberint non eos noce
bit super aegrotos manus inponent et bene
habebunt et dominus quidem ihs postquam lo
cutus est eis adsumptus est in caelum et se

detur[illegible] di illa autem prolata praefatio [illegible]
[illegible] cum coop[illegible]
sequentibus signis fiat

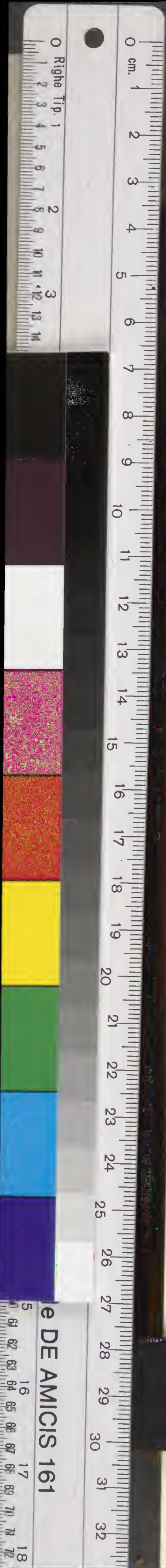
Pater noster qui es in cae
lis sanctificetur nomen tuum
adveniat regnum tuum fiat
voluntas tua sicut in caelo
et in terra panem nostrum
super suo substantialem da no
bis odie et dimitte nobis
debita nostra sicut et nos
dimissimus debitoribus nos
tris et ne nos inducas
in temptationem sed libera
nos [illegible]

+ reiclun + nu mol +

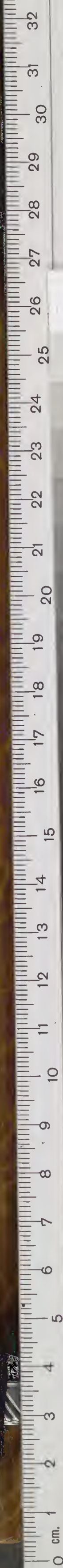
[illegible] nmar h [illegible] + [illegible]
[illegible]

..f. saluf. arthan f. cimulch. iudnu f. iudnerth. Decleniri f. Nobis episcopus teliau
nigiud sacerdos teliau. Dubrino. et cuhelin filii episcopi. Sathnbiu cam ilian. et fulgen
... q h fidelitate permisit. q custodierit h decretum libertatis benedicitur. et filii eius et ...
q h n custodierit. sit maledictus a deo et a teliau in cuius euangelio scriptum est et
... fiat fiat.

DE AMICIS 161

+ ceadulf rex · ælfred · + [illegible]

re narrationem quae in nobis conpletae
sunt rerum sicut tradiderunt nobis qui ab
initio ipsi uiderunt et ministri fuerunt ser
monis uisum est et mihi adsecuto a principio
omnibus diligenter exordine tibi scribere opti
me theophile ut cognoscas eorum uerborum
dequibus eruditus es ueritatem: Fuit in dieb:
herodis regis iudae sacerdos quidam nomine
zacharias de uice abia et uxor illi de filiabus aa
ron et nomen eius elizabeth. Erant autem ius
ti ambo ante dnm incedentes in omnibus manda
tis et iustificationibus dni sine querella. Et
non erat illis filius eo quod esset elizabeth
sterilis et ambo processissent in diebus suis
factum est autem cum sacerdotio fungeretur
zacharias in ordinem uicis suae ante dnm sae
cundum consuetudinem sacerdotii sorte exiit ut
incensum poneret ingressus in templum dni
Et omnis multitudo erat populi orans foris
hora incensi apparuit autem illi angelus dni

stans adextris altaris incensi· Et zacharias
turbatus est uidens et timor inruit super eum
ait autem adillum angelus dicens netimeas zac
charia· Quoniam ecce audita est deprecatio
tua et uxor tua elizabeth pariet tibi filium·
Et uocabis nomen eius iohannem et erit tibi
gaudium et exultatio et multi innatiuitate eius
gaudebunt· Erit enim magnus coram dño et
uinum et sicera nonbibet et spu sco replebi
tur replebitur adhuc exutero matris suae
et multos filiorum israhel conuertet addñm
dm ipsorum et ipse praecedet ante illum in
spu et uirtute heliae ut conuertat corda pa
trum infilios et incredibiles adprudentiam iu
storum· Parare dño plebem perfectam et
dixit zacharias adangelum unde hoc sciam ego
enim sum senex et uxor mea processit indieb:
suis et respondit angelus dixit ei ego sum gabri
hel quiadsto ante dm et missus sum loqui ad
te et haec tibi euangelizare et ecce eris tacens

[illegible]

Et non poteris loqui usque in diem quo haec
fiant pro eo quod non credidisti uerbis meis
quae implebuntur in tempore suo· Et erat
plebs exspectans zachariam et mirabantur
quod tardaret ipse in templo· Egressus au
tem non poterat loqui ad illos et cognouerunt
quod uissionem uidisset in templo et ipse erat
innuens illis et permansit mutus et factum
est ut impleti sunt dies officii eius· abiit in do
mum suam post hos autem dies concepit eli
sabeth uxor eius et occultabat se mensibus
quinque dicens quia sic mihi fecit dñs in die-
bus quibus respexit auferre obprobrium meum
inter homines In mense autem sexto missus est
angelus gabrihel a dō in ciuitatem galilaeae /sic
Cui nomen nazareth ad uirginem dispon
tam uiro cui nomen erat ioseph de domo da
uid et nomen uirginis mariae et ingresus ange-
lus ad eam benedixit aue gratia plena dñs
tecum benedicta tu inter mulieres· Quae cum

audisset turbata est in sermone eius et co
gitabat qualis esset ista locutio et ait an
gelus ei ne timeas maria ipsa autem cum ui
disset mirata est in introitu eius et erat cogita
nt quid sic benedixisset eam et dixit ei angelus
dñi noli timere maria inuenisti enim gratiam
apud dm̄ et ecce concipiens in utero et paries
filium et uocabis nomen eius ihm̄· Haec erit
magnus et filius altissimi uocabitur et dabit
illi dns ds sedem dauid patris sui et regna
bit in domo iacob in aeternum et regni eius non
erit finis· Dixit autem maria ad angelum quo
modo fiet istud quoniam uirum non cognosco
et respondit angelus et dixit ei sps scs super
ueniet in te et uirtus altissimi obumbrabit
tibi ideoque et quod nascitur scm̄ uocabi
tur filius dī et ecce elizabeth cognata tua
et ipsa concepit filium in senecta sua· et
hic mensis est sextus illi quae uocatur ste-
relis quia non erit inpossibile apud dm̄

omne uerbum dixit autem maria ecce an
cella dni fiat mihi secundum uerbum tuū·
Et discessit ab illa angelus exsurgens autē
maria indiebus illis abiit inmontana cum
festinatione inciuitatem iuda et intrauit in
domum zachariae et salutauit elizabeth /riae
Et factum est ut audiuit salutationem ma
elizabeth exsultauit infans inutero eius et
repleta est spu sco elizabeth et clamauit
uoce magna. et dixit benedicta intermulieres
et benedictus fructus uentris tui· et unde hoc
mihi ut ueniat mater dni mei adme ecce ut
facta est uos salutationis tuae inauribus
meis exsultauit ingaudio infans inutero meo·
Et beata quae credidit quoniam perficientur
ea quae dicta sunt ei adno et ait maria /sps
Magnificat anima mea dnm et exsultauit
meus indo salutari meo quia respexit humi
litatem ancellae suae ecce enim exhoc beatam
me dicent omnes generationes quia fecit mihi

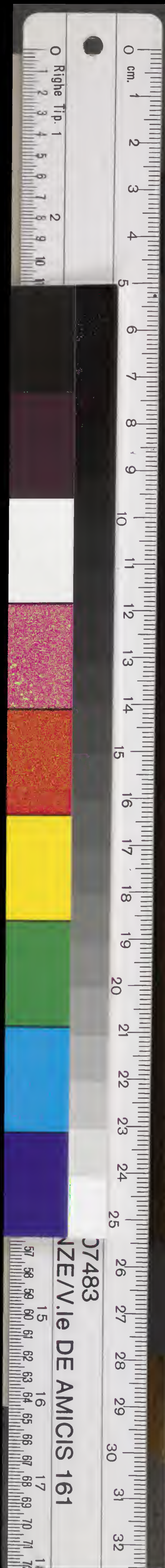
magna qui potens est et sc̄m nomen eius et
misericordia eius in progenies et progenies
timentibus eum fecit potentiam in brachio
suo dispersit superbos mente cordis sui
depossuit potentes de sede et exaltavit hu
miles essurientes inplevit bonis et divites
dimissit inanes: suscipit israhel puerum
suum memorari misericordiae suae sicut
locutus est ad patres nostros abracham et
semini eius in saecula: Mansit autem ma
ria cum illa quassi mensibus tribus et re
versa est in domum suam elizabeth autē
inpletum est tempus pariendi et peperit
filium et audierunt vicini et cognati eius
quia magnificavit dn̄s misericordiam suā
cum illa et congratulabantur ei et factum
est in die octavo venerunt circumcidere pue
rum et vocabant eum zachariam nomine
patris sui et respondens mater eius dix
it nequaquam sed vocabitur iohannis

Et dixerunt ad illam nemo est in cogna
tione qui uocatur hoc nomine innuebant
patri eius quem uellet uocari eum et pos
tulans pugillarem scripsit dicens iohan
nis est nomen eius et mirati sunt uniuersi·
Apertum est autem ilico os eius et lingua
eius et loquebatur benedicens dm̄ et factū
est timor super omnes uicinos eorum et su
per omnia montana iudaeae deuulgabantur
omnia uerba haec et possuerunt omnes qui
audierunt in corde suo dicentes quid putas
puer iste erit et enim manus dn̄i erat cum il
lo· Et zaccharias pater eius inpletus est
spu sc̄o et profetauit dicens· Benedictus dn̄s
ds̄ israhel quia uissitauit et fecit redemptio
nem plebis suae et erexit cornu salutis nobis
in domu dauid pueri sui· sicut locutus est p̄
os sc̄orum quia saeculo sunt profetarum
eius salutem ex inimicis nostris et de manu om
nium qui nos oderunt ad faciendam misseri

cordiam cum patribus nostris et memorari
testamenti sui scī ius iurandum quod iura
uit ad abracham patrem nostrum daturum
se nobis ut sine timore de manibus inimico
rum nostrorum liberati· seruiamus illi in
sanctitate et iustitia coram ipso omnibus dieb;
nostris et tu puer propheta altissimi uocabe
ris praeibis enim ante faciem dn̄i parare
uias eius ad dandam scientiam salutis plebi
eius in remissionem peccatorum eorum per
uiscera misericordiae dī nr̄i in quibus uissi
tauit nos oriens ex alto et inluminare his
qui in tenebris et in umbra mortis sedent ad
dirigendos pedes nostros in uiam pacis·
Puer autem crescebat et confortabatur
in spū et erat in desertis usque in diem os
II tensionis suae ad israhel· Factum est autem
in diebus illis exiit edictum a caesare agus
to ut discriberetur uniuersus orbis haec dis
cripto prima facta est a praeside siriae·

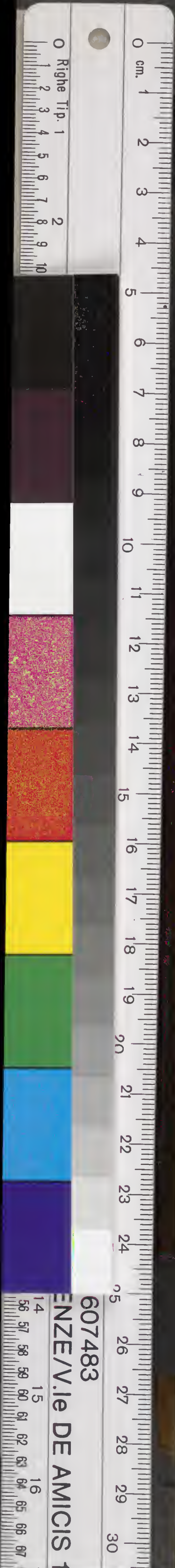
quirino nomine & ibant omnes ut profite-
rentur singuli in suam ciuitatem ascendit autē
ioseph a galilaea de ciuitate nazareth in iudeā
ciuitatem dauid quae uocatur bethlem / pro
eo quod esset de domo & familia dauid ut
fiteretur cum maria disponsata sibi uxore
praegnante de spū scō factum est autem cum
essent inpleti sunt dies ut pareret & peperit
filium suum primogenitum & pannis eum in
uoluit & reclinauit eum & possuit in praesepio
quia non erat ei locus in diuersorio & pas
tores erant in regione eadem uigilantes & cus
todientes uigilias noctis super gregem suum
& ecce angelus dñi stetit iuxta illos & clari
tas dī circum fulsit illos & timuerunt timore
magno & dixit illis angelus nolite timere ecce
enim euangelizo uobis gaudium magnum
quod erit omni populo quia natus est uobis
hodie saluator qui est xp̄s dñs in ciuitate
dauid quae uocatur bethlem & hoc uobis

signum inuenietis infantem pannis inuolu
tum et possitum in praesepio. et subito fac
ta est cum angelo multitudo militiae exer
citus caelestis laudantium dn̄m et dicentium
gloria in excelsis dō et in terra pax homini
bus bonae uoluntatis. Et factum est ut
discesserunt ab eis angeli in caelum pas
tores loquebantur et inuicem dicentes
Transeamus usque bethlem et uideam
us hoc uerbum quod fecit dns et ostendit
nobis et uenerunt festinantes. et inuenerunt
mariam et ioseph et infantem possitum in
praesepio uidentes autem cognouerunt de
uerbo quod dictum erat illis de puero hoc.
Et omnes qui audierunt mirati sunt et de his
quae dicta erant a pastoribus ad ipsos ma
ria autem conseruabat omnia haec uerba
conferens in corde suo. Et reuersi sunt pas
tores glorificantes et laudantes dn̄m in omni
bus quae audierant et uiderant sicut dic

tum est ad illos .. Et postquam consummati
sunt dies octo ut circumcideretur puer et
uocatum est nomen eius ihs quod uocatum ÷
ab angelo prius quam in utero conciperetur
Et postquam inpleti sunt dies purgationis
eius secundum legem mosi tulerunt illum
in hierusalem ut adsisterent eum dno sicut
scriptum est in lege dni· Quia omne mascu
linum adaperiens uuluam scm dno uocabi
tur Et ut darent hostiam secundum quod
dictum est in lege dni par turturum aut
duos pullos columbarum· Et ecce homo er
at in hierusalem cui nomen erat simeon et
homo iste iustus et timoratus expectans
consulationem israhel et sps scs erat in eo
Et responsum acceperat a spu sco non uisu
rum se mortem nisi prius uideret xpm dni
Et uenit in spu in templum Et cum inducerent
puerum ihm parentes eius ut facerent ea
quae secundum consuetudinem legis pro

eo & ipse accipit eum in ulnas suas & benedi
xit eum & dixit nunc dimittę seruum tuum
dn̄e secundum uerbum tuum in pace quia
uiderunt oculi mei salutare tuum quod prepa
rasti ante faciem omnium populorum lumen
ad reuelationem gentium & gloriam plebis tuae
israhel. & erat ioseph & mater eius mirantes
super quae dicebantur de illo. & benedixit il
lis simeon & dixit ad mariam matrem eius ec
ce hic positus est in ruinam & resurrectionē
multorum in israhel. & in signum cui contra
dicatur & tuam ipsius animam pertransibit
gladius ut reuelentur ex multis cordibus cogi
tationes & erat anna profetza filia phanu
el de tribu aser. Haec processerat in diebus
multis & uixerat cum uiro suo annis septē
a uirginitate sua. & haec uidua usque ad
annos octoginta quattuor quae non disceu
debat de templo ieiuniis & obsecrationibus
seruiens dō nocte ac die & haec ipsa hora

Superveniens confitebatur dno et loque-
batur de illo omnibus qui exspectabant re-
demptionem israhel et ut perfecerunt om
nia secundum legem dni reversi sunt in gali
leam in civitatem suam nazareth. Puer autē
crescebat et confortabatur plenus sapientia
et gratia di erat in illo. Et ibant parentes eius
per omnes annos in hierusalem in die sollem
pni paschae et cum factus fuisset ihs an
norum duodecim ascendentibus illis in hie-
rusolimam secundum consuetudinem di
ei festi consummatisque diebus cum rever
terentur remansit puer ihs in hierusalem
et non cognoverunt parentes eius existiman
tes autem illum esse in comitatu. Venerunt
iter diei et requirebant eum inter cognatos et
notos et non invenientes reversi sunt in hieru
salem requirentes eum. Et factum est post
triduum invenerunt illum in templo seden
tem in medio doctorum audientem illos et in

terrogantem stupebant autem omnes qui eum
audiebant super prudentia et responsis
eius et uidentes admirati sunt et cum uidis
sent eum expauerunt et dixit mater eius ad
illum fili quid fecisti nobis ecce pater tuus
et ego dolentes et tristes quaerebamus te
et ait ad illos quid est quod me quaereba
tis nesciebatis quia in his quae patris mei
sunt oportet me esse et ipsi non intellexe
runt uerbum quod locutus est ad illos et
discendit cum eis et uenit in nazareth et erat
subditus illis et mater eius conseruabat
omnia uerba haec in corde suo et ihs pro
ficiebat aetate et sapientia et gratia apud
III et hominem. Anno autem quinto decimo
imperii tiberii cessaris procurante pontio
pelato iniudeam tetrarchae autem galilaeae he
rode philippo autem fratre eius tetrarchae
hituriae et traconitidis regionis et lysaniae
abilinae tetrarchae sub principibus sacer

dotum anna et caipha factum est uerbum
dni super iohannem zachariae filium inde
serto et uenit in omnem regionem iordanis
praedicans babtismum penitentiae inremissi
onem peccatorum. Sicut scriptum est inlibro
sermonum issaiae profetae. Uox clamantes
indeserto parate uiam dni rectas facite semi
tas eius omnis uallis inplebitur et omnis
mons et collis humiliabitur et erunt omnia ec
praua indirecta et aspera inuias planas et ui
debit omnis caro salutare di. Decebat ergo ad
turbas quae exiebant ut babtizarentur ab
ipso generatio uiperarum quod ostendit uo
bis fugere a uentura ira. Facite ergo fructus dig
nus penitentiae et ne coeperitis dicere patrem
habemus abracham. Dico autem uobis qui
a potest ds delapidibus istis suscitare fi
lios abracham iam enim securis adradi
ces arborum possita est omnis ergo arbor
quae non faciens fructum bonum excidetur

[illegible]

[illegible] conferre habet que de passibilibus qualitatibus [illegible] sed [illegible]
dispositione atque affectione [illegible] dispositus [illegible]
calorem atque frigus quem semper [illegible] habuit qui scilicet ipse [illegible]
[illegible] udens calorem frigus [illegible] specie [illegible]
[illegible] et dispositione dixit calorem atque frigus et passibiles qualitates [illegible]
[illegible] questionis talis solutione nihil impedit [illegible] aliis [illegible]
atque aliam causam [illegible] quoniam gemino [illegible]
[illegible] in ea [illegible] parte [illegible] dicit in eo [illegible] est;
sic in calore et frigore in eo quod affectum [illegible] dispositum [illegible]
dispositione [illegible] sunt passiones dispositionis [illegible] colo
[illegible] corpus inficiunt [illegible]
[illegible] scolaribus aspir[illegible] [illegible]
[illegible] inpositum de eo [illegible] ingreditur [illegible]
[illegible] calorem [illegible] aliqua passione in [illegible]
accid[illegible] eandem [illegible]
[illegible] in coloribus [illegible]
[illegible] passiones [illegible] corpus atque
[illegible] signum [illegible] agnosc
[illegible] quis hominum [illegible] oporteat [illegible]
[illegible] ita ut [illegible]
[illegible] tardus [illegible]
[illegible] vel per egritudinem [illegible] in ei cor
[illegible] in pallore [illegible] qualitat[illegible] [illegible]
[illegible] sederit in [illegible]
[illegible] vel quolibet alio pos[illegible] [illegible]
[illegible] et hoc ille quo[illegible] modo [illegible]
[illegible] hec [illegible] difficile [illegible]
[illegible] passibiles [illegible]
[illegible] passibiles qualitates [illegible]
[illegible] atque [illegible] pueri[illegible]
[illegible] passibiles [illegible] qualitates [illegible]
he passibiles qualitates [illegible]
vel impotentiam [illegible] querit [illegible]
[illegible]

sed secundum id qualia esse p[illegible] [illegible] igus ut calor que et dulcedo uel [illegible]
[illegible] non secundum quod uel [illegible] sit esse sed secundum id quod talia sit esse sideratur [illegible]
dum promiscue passionem affectionum nomine uocabamus. hanc quam nunc [illegible]
questi [illegible] inuenim[illegible] quod passio ab affectionibus discrepet [illegible] uide[illegible]
qua[illegible] corpora ita [illegible] ut [illegible] ipsa aliquem colorem [illegible]
[illegible] illa [illegible] colorem affecta nuncupantur [illegible]
[illegible] momenta [illegible] passiones dicimus [illegible]
[illegible] integrum [illegible] affec[illegible] ea[illegible]que et habitu[illegible]
[illegible] passio in affectione transeat augmentata [illegible]
[illegible] Quartum genus qualitatis est forma
[illegible] figura. Quarta species qualitatis que secundum
[illegible] forma [illegible] triangulum uel qu[illegible]
[illegible] triangulus [illegible] quedam qualitas una
[illegible] cum figura [illegible] quedam uel pulchrior uel medior
[illegible] constituta qualitas forma nominatur has
[illegible] dubitet eadem ea figura dicitur figuratus et a forma
formatus [illegible] du[illegible] triangulatione nom[illegible] et qua
[illegible] qualitates secundum quas quale aliquid
nominet [illegible] forma figuraque [illegible] qualitates quoniam que his [illegible]
[illegible] sed quoniam nec tunc quantitatis speciebus
[illegible] superficie [illegible] ipsa quidem superficies quantitas est
[illegible] figura ut geometre diffiniunt que
[illegible] quidem ut circulus [illegible] ab aliquibus [illegible]
[illegible] quoniam in dilatatione quadam [illegible]
[illegible] quantitas [illegible] qualitas. Nam quoniam tres line [illegible]
[illegible] tribus angulis tertio line
[illegible] ad quantitatem referri potest
[illegible] tribus lineis [illegible] hoc quidem dici
[illegible] sine latitudine [illegible]
[illegible] rursus ad qualitatem
[illegible] putabunt quidem qualitatem significare.
[illegible] et qualitates quoniam ex his aliqua denominatio dicitur
[illegible] quoniam ab asperitate. spissum et rarum si
[illegible] in qualitatibus posse

ritam forma tetragoni cõmutauit · q̄d si e i h tetragon̄ solus sit · a c i t c u
ponat̃ gugnonus q̄ e in n creuit quidē tretragonus et maior ē fact̃
sed n̄ cõmutat̃ · omis enī tetragoni sibi sunt p̄ qualitatē ē similes ·

C D A C E M N F D B H A C M N F D

Quod si cõmutatio huius modi mot̃ ēēt ut n̄ omnino a superiorib;
separaret̃ nulla ēēt dubitatio quin semp̄ oporteret q̄q̄d cõmutat̃
sedm aliquē priorū motuū cõmutari ut aut generaret aut cor
rūperet aut minueret̃ aut cresceret̃ aut sedm locū fieret p̄mutatio
Aristotiles dubitari cõmotui id cõmunioni q̄ possit ē ē in c̄trariū
sed ex similitudinē motuū c̄trarietates q̄q̄ n̄ aq̄m superiæ
sedm locū atq: c̄trariū repperit sedm locū p̄ p̄etatē quoq: duplex
mutatio que sedm aliquā passionē fit sedm qualitatē cõmutat̃ atq: mot̃
ēēt eis c̄trarietatē posuit sedm qualitatē ut si sit lapis cū frigidus ē si ita
p̄maneat qualitas illa mansit et ingeuit q̄d si te petet qualitas illa ē ē
cõmutatā ē · et ipsa cõmutatio maxime uideat̃ sedm locū questio est
c̄trarior̃ n̄ sedm solū translatio sed etiā in contrariū locū translatio
sedm qualitatē q̄q̄ q̄etī n̄ c̄trarietas sedm qualitatē translatio · sedm ma
xime etiā in c̄traria qualitatē cõmutatio · ut si q̄d cū ē albū siue rubeū
fiat quieti q̄dē ei que in quo colore poterat p̄manere · c̄traria fuit qua
litatis ipsa mutatio ut ex albo in rubeū mutaret̃ si q̄d enī ex albo uertat̃ in
nigrū illud maxime p̄mutat̃ et illud superiori q̄ etī c̄trariū est ·

Habere sedm plures modos dr̃ · aut enī ut habitū · e · d · t · a · q · Equocū
ē ē habendi p̄dicam̄ tor̄ manifestū ē sed forte quis dubitet cur cū haberet
superius in genere numerauit nunc id ipsū equocū ponat sed hec
questio soluit̃ ut superius quidē ei speciē rū p̄posuit ut ē calciatū
ē ē ut armatū hominū enī taliū gen̄ ē q̄d si et habet aliquas p̄prias
species habendi p̄dicatione · dr̃ aū et ipsū nom̄ multipliciter nihil est
incõgruū in genere nuncupari sufficienti ad demonstrandū gen̄ ē ē
habendi p̄dicationē q̄d ī ūse aliquas partes speciesq: c̄tineat quando

quare nec iunū de his adfirmet aliq...
una · adfirmationes ū multæ Hec si de una
dialectica interrogatio responsionis ē pet...
partis c̄tradictionis · Propositionū unius
ponsio Ad hec nec una interrogatio si sit...
Simul tū aū manifestū ē q̄m nec hoc ipsū q̄d...
enī datū ēē ē interrogatione hec eligere ...
ennunciare · Quia oportet interrogante d...
hoc q̄m ū hoc q̄dē p̄dicat̃ cõposita ...
tra p̄dicat̃ · Alia uero n̄q: differentia ē · De...
tra animale et cetera biper · et ut unū et h...
sed n̄ sic ita rē bonūs si enī q̄m alterutrū di...
nientia ē · De homine enī et homine uer...
rursus si albū et hominē quare erit ho...
alb; ābulans · Et hec eadē frequenter si pli...
et biper et homo biper · Quoniā ergo si q̄d...
plurima inc̄uenientia ē contigit dicere m...
ponendū ē n̄ dicimeo igit̃ que p̄dica...
ut de eode ut alterū de altero · Hæc n̄ erit u...
idē music̄ et alb; Accidentia s utraq: id...
tū n̄ erit albū musicū unū aliq̄d sed...
Quare n̄ erit albū musicū quocirca nec...
biper n̄ erit sedm accidens · ī plus nec que...
frequenter neq: homo · homo homo ...
biper uerū ē aū dicere de aliquo et simp...
aut quendā albū homīē albū n̄ semp̄ ...
positor̃ ine que c̄ seq̄t̃ c̄tradictio n̄ uerū ...
dicere · Quando ... n̄ inē uerū ut ...
Quando uero n̄ inē n̄ semp̄ uerū ē in hom...
...uerū sedm accidē n̄ s enī p̄dicat̃ ...
n̄ sec ... dictum ... homine ...
...mus neq; ...
...dic ... sedm accidens ...
q̄m ...

[illegible] u̇ se sẽ [illegible] negationes et adfir
[illegible] quẽs de possibile eẽ et ĩpossibile et contingere et ñ
[illegible] non habet enĩ aliquas dubitationes. Nisi ea q; con
[illegible] contradictiones quęcũq; sc̃dm eẽ ut ñ eẽ disponunt̃
[illegible] ñ eẽ hominẽ. Non aũ ea q; ẽ eẽ ñ hominẽ et eĩ quę ẽ
[illegible] eẽ ñ albũ. Sietñ de homib; aut dictio aut negatio
[illegible] dicere eẽ ñ albũ hominẽ. Quod si hoc modo et quantus
[illegible] dicitũ utrĩ quę ẽ
[illegible] quę ẽ ñ ambulat homo. nihil enĩ differt dicere
[illegible] lantẽ eẽ. quare sibi hoc modo in omnib; et ẽ
[illegible] possibile neẽ. ñ ea quę ẽ ñ possibile eẽ. Videt̃ aũ
[illegible] qđ ẽ possibile diuidi ut ambulare et ñ ambulare et
[illegible] qm omne qđ sic possibile ẽ ñ sẽp in actuẽ. quare
[illegible] et ñ ambulare qđ ẽ ambulabile et ñ uideri qđ
[illegible] eodẽ oppositas uerasẽ dictiones. ñ igit̃ ẽ ista
[illegible] ipsũ dicere et negare simul de eodem
[illegible] ñ erũ adfirmationes ut negationes.
[illegible] [illegible] ẽ ea q; ẽ
[illegible] contingens eẽ et enĩ ẽ negatio ñ contingere [illegible] et in
[illegible] possibili sicut enĩ in illis quę admodũ [illegible]
[illegible] hoc eqđ ẽ albũ illud ũ homo. Eodẽ qq modo
[illegible] possibile et contingere ad positiones determinantes
[illegible] uertere. Similit̃ aũ necẽriũ neẽ possibile et eẽ
[illegible] ñ eẽ negatioẽ ñ possibile ẽ ñ eẽ. quare et sequi sẽ
[illegible] bile eẽ et ñ eẽ ñ enĩ contradictiones sibi inuicẽ
[illegible] bile ẽ neẽ. Sed possibile eẽ et ñ possibile eẽ nunquã
[illegible] sibile [illegible] ñ possibile neẽ nuquã simul sunt
[illegible] sc̃dm necessariũ eẽ ẽ ñ quę ẽ necessariũ ñ eẽ
[illegible] possibile eẽ ñ possibile ñ eẽ sc̃dm ñ possibile
[illegible] ñ possibile [illegible] uniuersaliter uero
[illegible] ponere [illegible] du subiecta
[illegible] id [illegible] modo [illegible] dino
[illegible] tion [illegible] negatione
[illegible] obliqua [illegible]

conuertunt. nã si dicã patrẽ filiũ qq [illegible] necessario et econuerso
qđ si alterũ sustulero utraq; perimunt. nã si col[illegible] filiũ pater ñ ẽ et con
uersim. At hec sibi met ipsa cãusant ut altera res alt̃i causa p̃sit
ñ sit. Si aũt huiusmodi ẽ. si eneas habuit ascaniũ filiũ ñ dubium dicim; qin
ñ fuit eneas causa. ut eẽt ascanius. sed ñ fuit causa ut eẽt filius. nam
qđ dico ascanius quedã p̃pria substantia qđ dico filius eẽ ñ potest
nisi ad aliqđ refferet̃ et cũ eneã in minimo substantiã dixi. si patrẽ
appello nulla ratione ẽ [illegible] nisi ad filiũ refferat̃. Igit̃ causa fuit eneas
ut eẽt ascanius sed ñ causa pat̃ ut eẽt filius. paternã que tc̃ fit cũ filius fuerit.
Tertiũ modũ prioris hinc adidit illa q̃q simul eẽ q̃ equali diuisione sub genere
p̃bant̃ ut si ponat̃ q̃ animal gen̄ hominẽ uõ et equũ ab animali qđ ẽ gen̄ diuidat̃
homo et equus q̃ sub eodẽ genere simul et dñr natura. // Erunt igit̃ et illa simul
natura quęcũq; ex eodẽ ipso genere. s. e. s. d. r. Atq; idcirco fieri ñ potest ut genus
habeat unã speciẽ. nã si quęcũq; sub genere s̃ simul s̃ simul aũ nisi plura eẽ ñ possunt
gen̄ sub se unã speciẽ habere ñ potest. sed hec de speciebus generã ait s. p. s. sit
enĩ animal gen̄ homo species. cũ dico eẽ hominẽ animal qq eẽ cõseq̃t̃ si animal
dixero hominẽ subsistere ñ cõtinet̃. potest enĩ eẽ animal ñ tñ homo sed et hoc
in uno modo prioris diximus. // Mot̃ uõ s species sex. g. c. e. d. c. s. t. [illegible]
in faciendo atq; patiendo inerat quidã mot̃. facere et pati [illegible] cam [illegible] ad ian
[illegible] idcirco ñ de motib; tractat et sex numero tẽ p̃nunciat generatio.
c. [illegible] s. in [illegible] aristoteles mot̃ species alia ratione partit̃ ẽ ait enĩ aliud
eẽ p̃m [illegible] tionẽ [illegible] ud mot̃ et p̃mutationis quid ẽ duas eẽ species generatio
nẽ et corruptionẽ mot̃ uõ tres [illegible] sc̃dm quantitatẽ sc̃dm qualitatẽ sc̃dm
locũ. hic igit̃ q̃m [illegible] adin [illegible] quodã modo fact̃ ẽ noluit nimis diui
sionis tenere rationẽ ne in [illegible] dientium animos subtili diuisione c̃fundere.
» Similit̃ aũ et in alt̃ huius modi. q. a. i. m. i. d. Quod dix̃ tale ẽ si quadra
tũ inquit addat̃ gnomo crescit quidẽ quadratũ non tñ comutatur
ideoq; sublato [illegible] one quadratũ diminuit̃ sed ñ mutat̃. sit enĩ quadra
tũ. a. b. c. d. et educat̃ ei angulus. b. c. et diuidant̃ quatuor latera. a.
c. a. b. b. d. d. c. in [illegible] alia. g. e. h. f. punctis educat̃. g. h. e. f. lin[illegible] diuisũ.
igit̃ quadratũ. a. d. in quatuor quadratos quis. e. g. f. g. e. h. h. f. quod libet tres
qui circa [illegible] angularẽ c̃siderant̃ figura ipsa [illegible] gnomo uocant̃ ut sup̃
tres [illegible] g. h. inuenit̃ [illegible] g. u. gnomo separat̃. a. b. e. h. quadra
[illegible] quadratũ minuto. que h[illegible] et in a gno fact̃ ẽ paruus

Quæ ad Finem Codicis hujus venerabilis annotaverat vir doctus S. Smalbroke, servanda omninò videntur. Sunt autem quæ sequuntur.

"Hic Liber Evangeliorum MS. antiquissimus, ad Bibliothecam Ecclæ Lichfeldensis pertinet, hodie vulgò dictus Codex Sti Ceaddæ, sed olim Landavii, in Wallia Cambrorum Australium, in altari, ad Jusjuranda et donationes confirmandas adhibitus, id quod ex marginibus liquet. A Sto Gildâ + conscriptus ante A.D. 720; magna ex parte, mira fortuna reservatus, ne uno quidem folio, usque ad Lucæ caput tertium amisso, in hunc usque annum 1750, [immo 1783] inter tot Clades Civium illæsus. Ita constat mihi S. Smalbroke." —

— Addiderat idem v. d. curis serioribus q. s.

"Scriptionis ætatem autem propè conjecturis assecutus est (ut jam video) ante me, Vir doctiss. Ed. Lluydd, in Archæologiâ Brit. (ne quid de H. Wanleii ineptiis dicam, apud Hickesii Thesaurum) — Tu Lector, diutius illæsum præstare memineris, nam

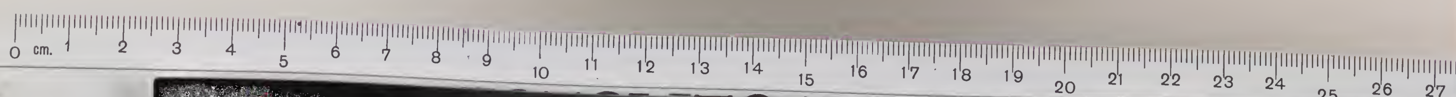
Charior est salvâ parva tabella rate."

Immo

+ Vid. Usheri Primordia Britann. —

immo sanctior est hæc tabula, cum versio sit
vetustior Hieronymianâ (dicta vulgatâ) Italâ,
id quod R. Bentleius forte noverat, quum hunc
MS. diu in manibus detinuerit. # Ne totus
hic Liber pereat Lectiones (quas vocant) varian-
-tes, omnes exscripsi. S.S. 1758. —

cm.
Righe Tip.
TEL. (055) 607483
137 FIRENZE/V.le